

Anlaşıyor ki Balkanlar tekin değildir!

Ankara, 30 mart

İtalyanın Yunanistana taarruz etmekle işlediği hatayı Almanya Yugoslavyayı sıkıştırarak la tekrarı etti. Biri askerî, diğeri siyasi olan bu yanlışlıkların neticeleri birbirine çok benziyebilir. İtalya, Yunanistanın mukavemet kudretinde yanıldı. Almanya, Yugoslavyanın millî akstülâmel kabiliyetinde aldandı. İtalya Yunanistana hücum etmeseydi askerî imkânları ve harp potansiyeli daha uzun müddet dünyanın gözüne boyayabilirdi. Arnavutluk hezimetini İtalyan itibarını sifra indirdi. Balkan cephesi İngiltereyi İtalyaya yaklaştırdı, Şarkî Akdeniz hâkimiyetini İngiltereye temin etti. Afrika imparatorluğunun elden gitmesi Arnavutluk hezimetile başladığını unutmamak lâzımdır.

Almanya Balkanlara inmedikçe Balkan memleketlerinin bitarafılığı muhakkaktı. Alman kuvvetlerinin mümkün olduğu kadar dağılmasından, istiyen İngiltere, Balkanlarda geniş bir Alman cephesi bulmaktan ve her taarruza uğrıyan memlekete yardım etmek suretile Almanya ile temin etmekten memnun olacaktı. İtalyadan sonra Almanya da İngiltereye bu imkânı hazırladı.

Almanya Yugoslavyadan hiç birşey istemeseydi her hangi bir zarara uğramazdı. Yugoslavyada İngiltereden ziyade Mihver te mayül eden bir hükümet vardı. İstiklâlini korumakla beraber Almanya dost bir bitaraflık peşinde idi. Almanya bununla iktifa etmedi, bir takım kayıd ve şartlara razı olarak Yugoslavyayı Mihver ittifakına almak istedi. Bununla hem siyasi, hem askerî menfaatler elde etmek istiyordu. Siyasi menfaat, Almanyanın nüfuz dairelerini genişletmek, Mihver blokunu büyütmektir. Askerî menfaat cenuba doğru hareket esnasında sağ cənahın tamamen emin olmak ve icabında — verilmiş sözden her hangi bir bahane ile vazgeçerek — Yugoslav top raklarından istifade etmektir.

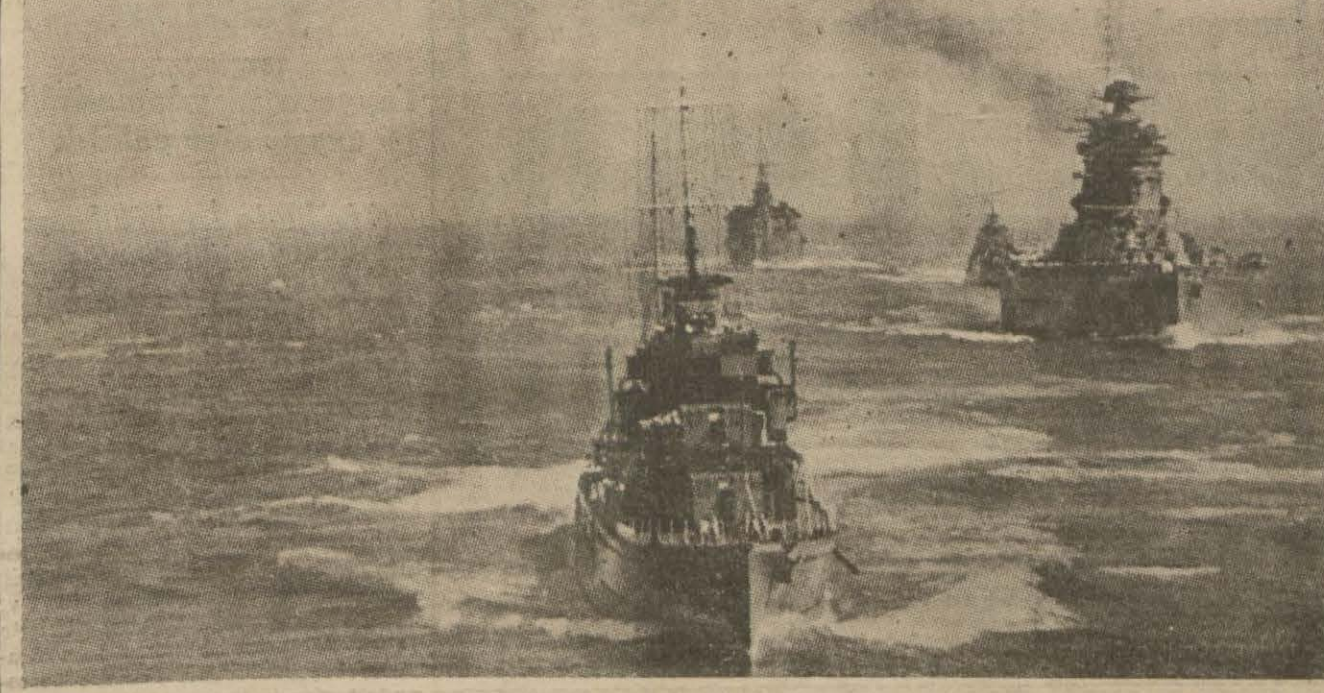
Teşebbüsün neticesi Almanya aksine çıktı. Alman tazyikinin Belgratta sebep olduğu değişiklik plânı altüst etti. Siyasi bakımdan Almanyanın nüfuzu ilk defa olarak şiddetli bir darbe yedi. Yugoslavya efkârının ne derecede Alman düşmanı olduğu meydana çıktı, Mihvere iltihak kararı veren ve ittifakı imzalayan rical, kaçılar, yahut tevkif edildiler. Bu suretile, Yugoslavyada, yalnız Almanya ile iş birliğine aleyhdar — ve bu siyasetinde milletin hissiyatından kuvvet alan — bir hükümet iş başına geçmekle kalmadı, şimdiye kadar korkutma ile iş gören Almanya meydana okumanın pekâlâ mümkün olduğu da görüldü. Hâdis, bu bakımdan, Almanya için başlı başına siyasi bir hezimet teşkil eder. Almanyanın siyasi hatası dost bir memleketi iki günde düşman etti.

Hatanın askerî neticeleri daha mühimdir.

Bundan evvel, Almanya orduları için Balkanların garbında çok emin bir cənah vardı. Yugoslavyayı Mihvere iltihak ettirmekle çıkan hâdis — ümidin zıddına olarak — bu vaziyeti bozdu. Şimdi sağ cənahta Almanyanın asla

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 7 sütun 1 de)

İngiliz dona nmasına mensup bir filo hareket halinde

Akdenizde İtalyan donanmasına ağır bir darbe

3 kruvazörle 2 destroyer
batırıldı

İngiliz cüzütamlarında
hiçbir hasar ve zayıat yok

Londra 30 (A.A.) — Amirallik dairesi bu akşam aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Akdeniz donanması Başkumandanı son yapılan bahri hareket esnasında İngiliz cüzütamlarının hiç bir zayıat ve hasara uğramadıklarını bildirmektedir. Yalnız tayyarelerimizin bir kaçından haber almamıştır. Şimdiye kadar tahakkuk eden neticelere göre İtalyan kuvvetlerinden her biri 20 santimetrelık toparla mücehhez Fiume, Pola ve Zava kruvazörlerinin ve büyük Vincenzo Gioberti ve Maestrale destroyerlerinin battıkları anlaşılmaktadır.

Daha fazla tafsilâta intizar edilmektedir.

Londra 30 (A.A.) — Amirallik dairesi Akdeniz muharebesi hakkında aşağıdaki tavihi neşretmiştir:

Muharebeye iştirak eden tayyarelerimizden yalnız ikisinin dönmediği tesbit edilmiştir.

İtalyanın kaybettiği harp gemileri

Londra 30 (A.A.) — Akdenizde cereyan eden son deniz muharebesinin şimdiye kadar malum olan neticesi dahi harbin bîdayetindenberi İtalyan veya Alman filosuna karşı kazanılan en büyük zafer mevzuubahs olduğunu göstermektedir.

(Devamı sahife 7 sütun 2 de)

İkinci İnönü zaferinin yıldönümü

Izmirde heyecanlı spor teza-
hüratı ile tes'id edildi

İnönü kır koşusunda İstanbul takımı birinci,
Kocaeli ikinci, Ankara üçüncü oldu

Izmir 30 (Telefonla) — İkinci İnönü zaferinin yirminci yıldönümüne isabet eden bugün İzmir, spor tarihine geçecek hümmali bir gün yaşamıştır. Sabahleyin İzmirdeki Kız, erkek beden terbiyesi mükellef-lerile şehrimize gelmiş bulunan kırk iki vilâyetin 200 atletli Cumhuriyet meydanında Atatürk heykeli önünde toplanmış ve istiklâl marşı hep bir ağızdan söylendikten sonra me-rasimle Atatürk heykeline çelenk konmuştur.

Burada Vali, İzmir Mevki komutanı, Beden terbiyesi genel direktörü, Mebuslar, Belediye reisi, Parti erkânı ve kalabalık halk bulunmuş-tur. Hitabet kürsüsüne çıkan millî atletlerden Faruk Fırath tarafından

Karadenizde

Almanlar Rumen ve
Bulgar sahillerine ba-
taryalar yerleştirdikle-
rini bildiriyorlar

Berlin 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Alman denizcilerinin faaliyetleriyle Karadenizdeki Rumen ve Bulgar sahillerindeki sevgulceş noktalarına bataryalar yerleştirilmesi hakkında D. N. B. ajansı bir rapor almıştır. Bu raporda şöyle denilmektedir.

Dalgakıranlar denizde uzanıp gitmektedir. Buralara Alman bahriyesinin bataryaları yerleştirilmiştir. Düşman Alman kıtalarının ilerlemesine bir deniz manevrası ile mâni olmak teşebbüsünde bulunursa toplar konuşacaktır. Bataryalar toprak altı sığınakları ile muhafaza edilmektedir. Ateş açmağa müheyya toplar Karadeniz kıyılarına tehdit etmektedir. Topların yanı başında bir düşman hareketinin istilam edeceği ilk ateşler için mühimmat mevcuttur. Erazi bataryaları için Şimal ve Atlas denizi sahillerindekinin aynı mümeyyiz vasıfları arz etmektedir.

Suudi Arabistan, Barinin
haberini tekzip etti

Kahire 30 (A.A.) — Suudi Arabistan elçiliği şu tebliği neşretmiştir: Suudi Arabistan hükümeti Bari radyosu tarafından verilen ve İngiliz kıtalarının Farsan adalarını işgal ettiğine dair bulunan haberle Suudi hükümetinin Cidde'deki İngiliz elçiliği nezdinde bu hareketi protesto ettiği hakkındaki haberi katı surette tekzip etmektedir.

Alman- Yugoslav münasebatı kesiliyor mu?

Belgraddaki Alman
sefaretini evrakını
yakmağa başlamış

Almanya ile Belgrad
arasındaki hava seferleri
kaldırıldı

Hırvatistanda Almanya
ve İtalya aleyhine
nümâyişler yapıyor

Belgrad 30 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Alman sefaretinin evrakını yakmakta olduğu bildirilmektedir. Alman hava postaları dünden itibaren Almanya ile Belgrad arasındaki tayyare seferlerini ilga etmişlerdir.

Sofya (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Maribor'da Alman aleyhtarı bir nümâyiş vukubulmuştur. Tezahürat Sırlar tarafından tertip edilmiştir. Üzerinde «Almanya» yazılı büyük bir taş teşhir edilmiş, tezahüratlar taşın üzerine tükürmüşlerdir. Tezahürat esnasında içinde İngiltere ile birlikte Almanya karşı mücadele ediyoruz ibaresi bulunan beyannameler dağıtılmıştır.

Belgrad 30 (A.A.) — O. F. I.: Dün Hırvatistanda İtalyan aleyhtarı nümâyişler yapılmıştır. Polis Zagraptaki İtalyan konsolosluğu önünde toplanan nümâyişçileri kolayca dağıtmıştır. Hiç bir vahim hadise vukubulmamıştır.

Alman ve İtalyanlar
Yugoslavyayı terk ediyor

Zagreb 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Hırvatistanda mukim Almanyalı Almanlar memleketi terke davet edilmişlerdir. Hırvat makamları bu hususta teessür ve teessüflerini bildirmişlerdir ve hareket için Alman ofislerine ellerinden geldiği kadar yardım etmekte idirler. 800 kadar Almanı hamil ilk hususî tren bugün

(Devamı sahife 7 sütun 5 de)

Dikkatler:

Bir nisan balığı cenini
sâkıtı!

Bir gazetenin birinci sahifesinde üç sütun üzerine kocaman serlâvhalı bir havâdis: «Bir kedi köpek doğurdu!»

Muhtelif tahminler sıralanıyor. Tabiatile, en zayıf gösterilemi ancak hakikat olabilir: Muzibin biri, öncenci yeni doğmuş kedi yavruları arasında karışmıştır. Mesele bundan ibaret...

Böyle bir hurafeye öyle mühim bir yer veren refikimizin koca serlâvhasını okuyanlar şöyle düşünmüşlerdir: Dağ fare doğurdu!

Yahut mukannen zamanından kırk sekiz saat evvel doğan bir nisan balığı cenini sâkıtı!..

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Yugoslavya-
daki Alman
ve İtalyanların
tahliyesi

Yarına kadar tahliyenin
biteceği zannolunuyor

Belgrad 31 (A.A.) — B. B. C. Yugoslavyadaki Alman ve İtalyanların tahliyesi yarına kadar biteceği zannedilmektedir.

Londra 31 (A.A.) — B. B. C. Yugoslavyadan gelen haberlere göre bütün memlekette sükûn hüküm sürüyor.

Yugoslavyadaki tebeddülün ancak dahili sebeplerden ileri geldiğine dair Yugoslav hükûmetinden talimat almış olan Alman sefir von Heeren dün yeniden Yugoslav Haricîye Nazırı ile görüşmüştür.

Almanlar ile İtalyanlar, esassız sayılar yaymak suretile havayı bozmağa çalışıyorlar. Fakat Sırlar, Hırvatlar, Slovenler sarsılmaz mütehd bir cephe gösteriyorlar.

Von Heeren bundan birkaç gün evvel Zagrebe yaptığı ziyaret esnasında Hırvat zimamdarlarına, Hırvatistana yeni nizamda imtiyazlı bir mevki vadetmiş ise de Hırvat zimamdarları bu teklifi katiyetle reddetmişlerdir.

Politika gazetesi, dün yazdığı bir makalede bütün Yugoslav milletinin tam vahdet ve tesanüdünü ve yeni kabine için bütün halkın hududsuz emniyetine mazhar olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Yunanistana Alman tarruzu bu hafta başlıyacaktı

Alman erkânı harbiyesi,
taarruza başlamak için
Yugoslavya cihetinden
emin olmasını bekliyordu

Londra 31 (A.A.) — Observerde Balkanlarda yeni vaziyetin mânasını tedkik eden B. Garvin diyor ki: Balkanlarda vaziyeti iyi muhakeme edenler Yunanistana Alman taarruzunun bu hafta başlıyacağı tahmin ediyorlardı. Alman erkânıharbiyesi, Yugoslavya cihetinden emin olmağı bekliyordu. Yunanlıların Selânikte vaziyeti ve Yunan davası, parlak bir surette kuvvetlenmişti.

İngiliz muharriri, Yunanlıların son İtalyan taarruzlarını bir karış toprak terketmeden püskürttüklerini kaydederek diyor ki:

— Yunanlılar, şimdilik ve uzun bir zaman için Yugoslavya cihetinden gelecek bir Alman taarruzundan masun bulunuyorlar ve İngiliz yardım kuvvetlerinin pek yakında ve vaki olacak bir davete en lüzum görülecek yere gitmeğe hazır bulunduklarını biliyorlar. Yunanlılar, Türkiye ve İngiltereye, Türkler de kendi kuvvetlerine ve bize güveniyorlar.

Yunan tebliği

Atina 31 (A.A.) — B. B. C.: Resmî Yunan tebliği: Muvaffakiyetli topçu ve devriye faaliyeti olmuş. Bir miktar esir ve otomatik silâhlar alındı. Yunan tayyareleri harp meydanında hedefleri bombardıman etmişlerdir. Bütün tayyareler üslerine dönmüşlerdir.

Singapura yeni kuvvetler geldi

Singapur 31 (A.A.) — Singapur valisi buraya yeni gelen askerî kuvvetleri radyoda söylediği bir hitabe ile selâmlayarak demıştir ki: «Sulhî arzu ediyor. Kuvvetimiz, sulhe bir teminatır. Kimseye saldırmak istemiyoruz. Fakat kendimizi müdafaa edeceğimiz ve bunu yapmağa muktediriz.»

Amerikadaki mihver gemileri

Amerika makamatı
tarafından gemilere
vaziyed edildi

Vaşington 31 (A.A.) — B. B. C.: Sabotaja mâni olmak maksadile Amerika makamatı Amerika limanlarında bulunan 36 Danimarka vapuruna vaziyed etmişlerdir.

Evvelki gün Amerika makamatı 28 İtalyan ve 2 Alman vapuruna da elkoymuşlardır. B. Roosevelt, bu tedbirleri tasvip etmiştir.

İngilizler Asmara'ya yürüyorlar

Sivil İtalyanlar Adis
Abeba şehrinde
tolanıyorlar

Kahire 31 (A.A.) — B.B.C.: İngilizler, Asmara'ya doğru ileri yürüyüşlerine muvaffakiyetle devam ediyorlar.

Kahire 31 (A.A.) — B.B.C.: İngiliz hava kuvvetleri Asmara min-takasında askerî hedeflere hücum etmiş ve bir istasyonla diğer mühim müesseselere tam isabetler kaydedilmişlerdir.

Trablusgarp şehri üzerine yapılan ataklar esnasında bombalar, limanda demirli bulunan gemilerin ve radyo istasyonunun yanına düşmüşlerdir.

Kahire 31 (A.A.) — B. B. C.: Somali ve Eritredeki sivil İtalyanlar Adisababada toplanıyorlar.

Suriyede tedbirler

Fransız makamatı
aldıkları tedbirleri
şiddetlendirdiler

Beyrut 31 (A.A.) — Fransız makamatı mahallî emniyet tedbirleri almışlardır ve asayiş bozacak her nevi kargaşalıklara karşı sert bir surette müdahale ediyorlar. Tramvay seferlerinin tekrar başlaması için tedbirler alınmıştır. Şam mektepleri tekrar derslere başlamışlardır. Askerî makamatın müsaadesi olmaksızın bir şehir-din bir şehre seyahat menedilmiştir. Divanharpier faaliyette bulunmaktadırlar.

Yunanistana Amerikan yardımı

Vaşington 31 (A.A.) — (B.B.C.) B. Roosevelt Amerika yardımının Yunanistana teşmili profesini tasvip etmiştir. Bu husustaki tafsilât gizli tutulmaktadır.

İngiliz tayyarelerinin istilâ üslerine hücumu

Londra 31 (A.A.) — (B.B.C.) Bu gece İngiliz tayyareleri, Manştaki istilâ limanlarına taarruz etmişlerdir. Calais'de infilâklar olmuş ve bunları büyük yangınlar takip etmiştir.

İngiltere üzerinde dünkü hava faaliyeti

Londra 31 (A.A.) — B.B.C.: Dün İngiltere üzerinde düşman hava faaliyeti pek hafif geçmiştir. Bombaların atıldığı mintakalarda telef ve hasarat yoktur.

Bir Alman mayn tarayıcı gemisine tam isabet

Londra 31 (A.A.) — B.B.C.: İngiliz tayyareleri Loire mansabında bir düşman mayn tarayıcı gemisine tam bir isabet kaydetmişlerdir. Geminin batmakta olduğu görülmüştür.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 30 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: Denizaltı gemileri, evvelce bildirilen üç sarnıç vapurundan başka kuvvetli himaye altında giden kafilenden ceman 33 bin tonluk vapur batırılmışlardır. Demek oluyor ki İngiltere'ye giden bu kafilenin yarısı, yani ceman 57 bin tonluk sekiz vapur batmıştır. Bundan başka bir denizaltı gemisi ceman 18 bin tonluk iki sarnıç gemisi batırılmıştır. Diğer üç vapuru da tahrip edilmiş olduğu farzedilebilir.

Alman savaş tayyareleri, 29 mart günü öğleden sonra Girid adası açıklarında kuvvetli bir İngiliz filosuna taarruz etmişlerdir. İngiliz hava daftı bataryalarının şiddetli ateşine ve İngiliz av tayyarelerinin mukavemetine rağmen bir İngiliz tayyare gemisine bombalarla üç defa tam isabet kaydedilmiştir. Bu taarruz esnasında cereyan eden hava muharebelerinde Alman savaş tayyareleri Hurricane tipli bir İngiliz av tayyaresini düşürmüşlerdir. Bütün Alman tayyareleri üstlerine dönmüşlerdir.

İngilterenin şark ve cenubu şarkı sahilleri önünde Alman hava kuvvetleri dün bir sarnıç gemisiyle büyük bir ticaret vapurunu ateşe vermişlerdir. Diğer iki vapuru da ciddi hasara uğratmışlardır.

Saint George kanalında bir vapura bomba isabetiyle batmıştır. Silahlı keşif tayyareleri İngilterenin cenubu şarkı sahillerinde liman tesisatını ve barakaları bombardıman etmişlerdir.

Dün gece savaş tayyareleri Bristol şehrinde ve limanında askeri hedeflere bir kere daha taarruz etmişlerdir. Büyük bir muvaffakiyetle yapılan bu taarruzdan sonra büyük yangınlar çıkmıştır.

Almanya üzerinde hiç bir düşman hareketi olmamıştır.

İtalyan tebliği

Roma 30 (A.A.) — 296 numaralı İtalyan tebliği: Yunan cephesinde: Kara muntakalarında kaydedilecek bir şey yoktur. Tayyarelerimiz bombardıman uçurlarını yapmışlardır.

28/29 mart gecesi Alman hava teşekküllerine mensup tayyareler, bir tayyare gemisine ağır cafta üç bomba isabet ettirmişler ve düşmanın bir av tayyaresini düşürmüşlerdir.

Şarkı Afrika'da: Düşmanın tazyiki Kerenin şarkında devam etmektedir. Kıtalarımız şiddetli mukabil taarruzlarla mukavemet etmektedir.

Bir av tayyare teşekkülü düşmanın Ciciğa hava üssü üzerinde uçuşu ve dört tayyare yerde tahrip edilmiştir.

Düşman avcıları cereyan eden hava muharebelerinde iki Hurricane düşürmüştür. Tayyarelerimizden ikisi üstlerine dönmüştür.

Badogliyo - Farinacci münakaşası

Atina 30 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Yüksek faşist meclisi azasından Farinacci bundan bir müddet evvel Regima Fascista gazetesinde eski genel kurmay başkanı mareşal Badogliyo aleyhinde ithamlarda bulunmuş ve mareşal Badogliyo da Tribuna gazetesinin 23 kânunuevvel nüfusunda bu ithamlara cevap vermişti. Bu cevabı ihtiva eden nüshalar o zaman hükümet tarafından toplatılmıştı. Bunlardan biri elimize geçmiştir.

Mareşal Badogliyo bu cevabında Farinacci'ye karşı istihfad edici bir lisan kullanmakta, ona askeri meselelere müdahale etmek hakkını reddetmekte ve şöyle demektedir: «Ortalığı aydınlatmak yegâne hadiselere mahrem tutmak zarureti vardır. Bu hadiseler öğrenildiği zaman genel kurmayın nasıl vatan perverane bir hattı hareket itihaz etmiş olduğu meydana çıkaracaktır. Şimdilik ne siz, avukat Farinacci, ne de İtalyan düşüncesine yabancı fikirlerin propagandasını yapan idareci altındaki teşkilata mensup olanlar bu bapta bir hüküm veremezler.

Fakat siz, avukat Farinacci, müteaddid mahrem raporların muhteviyatını alakalı zattan öğrenebilirsiniz. Göreceksiniz ki ben körü körüne bir mutavaat değil, müstaklil bir iş birliği istiyorum. İtalyan kurmayı diğer hiç bir kurmaydan aşağı değildir. Şu veya bu metbuun yedeğinde gitmeyi kabul edemez. Bir mütefakin yardımıma güvenilebilir. Fakat bu yardım tam ve mutlak olmamalıdır. Çünkü böyle bir siyasetin neticeleri milletin menfaatine mügayir olur. Vatanperverliğim ve müfahham şahsiyetimin emrine itaat arzumu benî fazla tafsilat vermekten meneder. Anladın mı avukat?»

Yugoslavya bitaraf kalmak istiyor

Belgrad mutad çehresini aldı

Memleket, istikbalde çıkacak bütün güçlükleri karşılamaya hazır

Belgrad 30 (A.A.) — Yugoslavyanın bitaraf kalmak istediği hakkında kuvvetli bir delil olarak bir gün evvel Belgrad'da yapılan ve Yunan, İngiliz ve Sovyet sefirlerinin otomobillerini alkışlayan halk tarafından Alman sefirinin otomobili karşı ölü bir sü-küt gösterilmek suretile tarafgirane hissiyata âlet olan nümayişleri takbih eder surette dün negrolunan resmî beyanat'ıra edilebilir. Diğer bir deil de perşembe günü nümayişler esnasında harap edilmiş olan Alman ve İtalyan turist bürolarının tamirine karar verilmiş olmasıdır.

Matbuat, umumiyet üzere yeni hükümete karşı samimî itimadını göstermekle beraber istikbalin bazı müşküller ihdas edecek bir mahiyet arzettiğine de sarıh bir surette işaret etmektedir. Maamafih bu istikbal her ne olursa olsun Yugoslavya daha şimdiden onu karşılamaya hazırlanmaktadır. Sakin ve azimkâr olan ahalî kendisini idare edenlerin kararlarına karşı tam bir itimad beslemektedir. Hükümet daha şimdiden işine sarılmış ve yakın bir istikbalde ilk safhaya geçecek olan idari ve iktisadi meseleleri tedkike başlamıştır. Hırvatların lideri ve Başvekil muavini tayin edilmiş olan Dr. Maçek daha henüz yeni kabinde yemin etmemiştir. Kendisinin yakında Belgrada gelmesine intizar edilmektedir.

Hükümet merkezindeki diplomatik faaliyet muazzam bir mikyasta kendini göstermektedir. Türkiye büyük elçiliği ile, Yunan elçiliği yeni hükümetle şimdiden teması muhafaza etmektedirler.

Belgrad'da vaziyet

Belgrad 30 (A.A.) — Avala: Hükümet merkezi dün normal çehresini almıştır. Bununla beraber sokaklar hâlâ kalabalıktır. Bütün pencerelerde bayraklar sallanmakta devam etmektedir. Her tarafta esen neğeli hava bütün çehrelerde aksetmektedir. Yugoslavlar, sakın bir itimad ve müstaklil kâlblerle işlerle meşgul olmakta ve Karayorgeviç hanedanının himayesinde devlet işlerini ellerine alana karşı tam bir emniyet beslemektedirler.

Nazırlar meclisi dün Başvekil general Dušan Simović'in riyaseti altında toplanmıştır. 9.30 da başlayan bu ictima saat 13 e kadar devam etmiştir. Meclis 1 nisanı marifete girecek olan yeni devlet bütçesi lâihasını kabul etmiştir. Yeni devlet hesap işleri emrimesi mücibince, dokuz aylık olarak tanzim edilen bu senenin bütçesi 31 kânunuevvel kadar meriyette kalacaktır.

Roosevelt'in hitabesi

Tehlike bize hergün bir az daha yaklaşıyor

Vaşington 30 (A.A.) — Reiscümbur B. Roosevelt dün demokrat partisinin millî bayramı olan Jackson günü münasebetile Potomac yanında radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir. B. Roosevelt bütün Amerikalıların, diktatörleri dünya tehakkümüne matuf hareketlerinde durduranlara karşı bütün Amerikan kaynakları ve bütün Amerikan iktidarı ile yardım azminde mütehit bir cephe teşkiline davet eylemiştir. Reiscümbur şöyle devam etmiştir: «Diktatör memleketlerinin ittifakı Amerika'yı, onun birliği, demokrasisini ve hürriyetini ana prensiplerini tehdit eden bir tehlike ortaya çıkarmıştır. Bu tehlike bize her gün biraz daha yaklaşmaktadır. Demokrasinin düşmanları şimdi bütün vasıtalarla müracaat ederek Amerikan Birliğini tahrib ediyor. Kullandığı başlıca silâh daima büyüyen dalga halindeki propagandasıdır. Bu propaganda memleketimizde tahrip edici devletlerin ajanları veya onlar tarafından aldattılmış masum kimseler tarafından yapılmaktadır.»

Emniyet müdürü Çorum valisi oldu

Ankaranan verilen habere göre, emniyet müdürümüz B. Muzafer Akalın terfian Çorum valiliğine tayin olunmuştur. Mumaileyhin yerine kimin tayin edileceği henüz malûm değildir.

Vatandaş! Bulunduğun meslek ve semt dolayısıyla bazı esrar bilmen muhtemeldir. Ağzını sıkı tut! İktisadi casusluk diye birşeyin de mevcut olduğunu unutma.

Habeş Kralı, İngiliz zabıtlarının kumandası altındaki Habeş kıtaatını teftiş ediyor

Asmaraya doğru

İngilizler zırhlı otomobillerle ve kamyonlarla İtalyanları takib ediyorlar

Kahire 30 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Libyada vaziyet değişmemiştir.

Eritrede Asmaraya doğru ileri hareketimiz muntazaman terakkî etmektedir. Şimdiye kadar 68 i subay olmak üzere 3775 esir aldık ve bir miktar torp idtina ettik.

Habeşistanda Harrar'dan ilerleyen kitalarımız şimdi Diredaua'ya doğru yolun büyük bir kısmını katmışlardır. Yolda tesadüf edilen her türlü mukavemet teşebbüsü bertaraf edilmektedir. Bir miktar esir ve malzeme alınmıştır.

Diğer bölgelerde ricat etmekte olan düşman üzerine tazyikimiz berdevamdır.

Kahire 30 (A.A.) — Eritrenin idare merkezi olan Asmaraya doğru firar eden İtalyan ordusunun takibi için Keren fatihi general Platt İngiliz zırhlı otomobilleri ile asker dolu kamyonlar göndermiştir.

Roma 30 (A.A.) — 296 numaralı İtalyan tebliğinden: Harrar muntakasında, kitalarımız Diredaua'yı tahliye ettikten sonra garpte bulunan yeni bir mevzie tam intizamlı çekiliyorlar.

Trablus bombardıman edildi

Kahire 30 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre 28/29 mart gecesi İngiliz tayyareleri Trablus limanına taarruz etmişlerdir. Atılan bombaların limanda bulunan gemilerin arasına düştüğü tesbit edilmiştir.

Şarkı Afrika harbinin sonu!

Kahire 30 (A.A.) — Askerî sözcü şarkı Afrika harbinin sonuna geldiğini söylemenin fazla bir nikbinlik olmayacağını beyan etmiştir.

Yunanistanda tayyare bombardımanları kurbanları

Atina 30 (A.A.) — Emniyet Nezaretinin tebliği: Memleket dahilinde sü-künat hüküm sürmüştür. Harbin beşinci ayı zarfında İtalyan hava taarruzları neticesinde sivil ahalî arasındaki zayıflık ve hasaratın bilângocu şudur: Ölü adedi: 15, (bunun dördü erkek altısı kadın, beşi çocuk.) Yaralı adedi: 51, (bunun 20 si erkek, 6 si kadın, 25 i çocuk.) Muhtelif şehir ve köylerde 100 mesken ve bir kilise harap olmuştur.

Alman askerî heyeti

Tayyare ile Marsilyadan Şimali Afrika'ya gitti

New - York 30 (A.A.) — Tass: Associated Press bildiriyor: Fransa ile mütareke şartlarının tatbikine nezarete memur Alman komisyonu Marsilyadan tayyare ile şimal Afrikasına hareket etmiştir.

Almanya ne yapacak?

Bir İngiliz gazetesi beklemenin de, hareketin de tehlikelerinden bahsediyor

Londra 30 (A.A.) — Evening Standard gazetesi yazıyor: Hitler Yunanistana taarruz etmek için evvelâ Yugoslavyayı itaat altına almak mecburiyetindedir. Bundan böyle bu mutavvâtı şantaj ve bîlele temin edemez. Şimdi Hitler ya Sırp'lara karşı yürüme yahud Balkanlardan vazgeçmek zaruretindedir. Eğer pek yakın bir zamanda hareket geçmezse yeni Belgrad hükümeti mevkiini takviye edecek ve askeri hazırlıkları tekemmül ettirecektir.

Hitler, Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında daha sağlam bir anlaşma yapılmasını beklediği takdirde İtalyan mütefikinin Arnavutluk ve Afrika cephelelerinde yeni hezimetlere uğraması üzerine İngilizlerin elinde Balkan mütefikinlerine yardım için daha fazla kuvvet serbes kalmış olacaktır. Bütün bu sebepler Hitleri derhal harekete mecbur edecek mahiyettedir. Almanya şimdi harekete geçecek olursa arzu etmediği şartlar içinde ve geniş mikyasta bir muharebeye girecek demektir. Buna karar verdiği takdirde Almanya, neticesini kimsenin tahmin edemeyeceği bir sergüştin tehlikelerini göze almış olacaktır. Bu tehlike Hitlerin bütün askeri telâkkilerine muhalifdir. Fakat bu suretle hareket etmemek gibi bir tehlikeyi de acaba göze alabilir mi?

Almanlar Yugoslavyanın niyetlerini öğrenmeye çalışıyor

Londra 30 (A.A.) — Manchester Guardian gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor:

Yeni Yugoslav hükümetinin politikası bitarafa avdet siyaseti olduğu halde Almanlar güya Yugoslavyayı bitaraf bırakacaklarmış gibi bir tavır takınmaktadır. Yugoslavyanın hattı hareketi karşısında Almanların duyduğu inkisarı hayalin derecesini tayin etmek şimdilik mümkün değildir. Esasen Almanyanın takip edeceği siyaseti tayin etmesi için de henüz kâfi derecede vakit geçmiştir. Şimdilik diplomatik istihbarat ve tahkikat devrinde olduğumuza şüphe yoktur. Almanlar Yugoslavyanın niyetlerini öğrenmek arzusunda ve henüz bir uzlaşma imkânını ümid etmektedirler. Fakat yeni Yugoslav hükümeti tam ve katî bir bitaraflık taraftandır.

Bulgaristanda

Karışıklık haberi tekzip ediliyor

Sofya 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Yugoslavyada İngilizler, Yunanlar ve Amerikalılarla bu milletlerin elçilik ve konsoloslukları tarafından Bulgaristanda bir ihtilâl çıktığına dair yayılan sayıialar Sofyada tekzip edilmekte ve gülünç olarak tavisif olmaktadır. Sofyadaki kanaate göre bu haberler Bulgaristanda yeni hadiseler çıkarmak arzusu ile uydurulmaktadır. Bunları uyduranlar memleketteki şaşkınlığı arttırmak ümidindedirler.

Brendizi'ye hava taarruzu yapıldı

Tayyare meydanındaki tayyareler yakıldı

Afrikada İngiliz hava kuvvetleri büyük bir faaliyet gösteriyor

Kahire 30 (A.A.) — Orta Şark İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının dün akşam neşredilen tebliği: Eritrede, Keren'in cenubunda İngiliz hava kuvvetlerinin hareketi cuma günü de devam etmiştir. Asmara yolu üzerindeki motörli nakliyat ve kitaları şiddetli bomba ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. En az 50 nakil vasıtası ciddi surette hasara uğratılmış ve kıtaata ağır zayıat verdirilmiştir. Teklesin'de askeri binalara tam isabetler kaydedilmiştir. Asmara bölgesinde top mevzileri ve bir köprü bombardıman edilmiştir.

Habeşistanda: Adı Ugrı ile Adua arasında kıtaat nakleden bir nakil vasıtası kafillesi mitralyöz ateşine tutulmuştur. Adisababa demiryolu yeniden birkaç defa şiddetle bombardıman edilmiştir. Cenup Afrikası tayyareleri üç trene tam isabet kaydetmişlerdir. Dördüncü bir trende de yakına düşen bombalarla ateş çıkarılmıştır. Mieso'ya atılan bombalar bir antrepoya isabet ederek gar binaları arasında büyük bir yangın çıkarmıştır. Arba'da bir trene isabet vaki olmuş ve demiryolu binaları alevler içinde kalmıştır.

Diredua ile Auas arasında motörli nakliyat ile aynı bölgede bir motörli nakliyat parkı ağır taarruza maruz kalmıştır. Bomba serilerinin nakliye vasıtaları üzerine düştüğü görülmüştür.

Akenizde, İngiliz bombardıman tayyareleri dün Brendizi'nin cenubundaki Lecece hava meydanına muvaffakiyetle neticelenen bir hücumda bulunmuşlardır. Yerde bulunan tayyareler mitralyöz ateşine tutulmuş ve yakılmıştır. İki motörli bir bombardıman tayyaresi tamamen tahrip edilmiş ve birçok tayyareler hasara uğratılmıştır.

B. Matsuoka Romaya hareket etti

Berlin 30 (A.A.) — B. Matsuoka bugün öğleden sonra Romaya hareket etmiştir. Japon nazırı yarın saat 18 de Romada olacaktır.

Cezair önünde bir hâdise

Fransız sahil bataryaları İngiliz gemilerine ateş açtı

Londra 30 (A.A.) — Amirallik dairesi pazar akşamı aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Bu sabah hafif cüzütamardan bir kısmı ile Fransızların Cezayirdeki kara bataryaları arasında bir hâdise zuhur etmiştir. Dört tüccar gemisinin bir Fransız destroyeri tarafından himaye edilmek suretile Cebelüttarik boğazından geçeceği ve bu kafilenin Almanya'ya aid mühim miktarda harp leviyazını taşıdığı haber alınması üzerine bu kafilenin tevkif edilmesi için icabeden emirler verilmiştir. Kafilene buna rağmen İspanyol karasularını takib etmek suretile Boğazdan geçmiştir. Kuvvetlerimiz Fransız gemilerini İspanyol sularından ayırmak sonra yakalamışlar ve normal tarzda muayene edilmeleri için derhal durmaları emrini vermişlerdir. Bunun üzerine o civarda sahilde bulunan Fransız bataryaları muhariplik sıfatının bahsettiği hakka istinad ederek bu tahariye teşebbüsü etmiş olan gemilerin üzerine ateş açmışlardır.

İngiliz cüzütamları kendilerini müdafa için bu ateşe mukabele mecburiyetinde kalmışlar ve atıkları güllerden bir kısmını kara bataryalarına isabet ettirmişlerdir. Fransız bataryalarının bu hattı hareketi üzerine harp gemilerimiz Fransız ticaret vapurları ile vapurları himaye eden gemilere haklı olarak ateş açabildiler. Fakat insanî hislerle hareket ederek böyle yapmadılar ve Fransız vapurları da oraya yakın bulunan Nemours limanına girmeğe muvaffak oldular. Gemilerimiz Cebelüttanka dönerken iki defa bir Fransız bombardıman teşekkülünün hücumuna maruz kalmışlarsa da hiç bir hasar veya zayıat vukubulmamışlardır.

Ali ile Veli

Kari dırıltısından vefat eden Halil ağa!

Ali — Vatan gazetesi dünkü nüshasına bir mezar taşı fotoğrafı koymuş. Üzerinde şu ibare vazih surette okunuyor: «Kari dırıltısından vefat eden Esseyyid Halil ağa'nın ruhuna fatiha. Sene 1260.» (Milâdi 1843 eder.)

Veli — Bir de kadınların geçen asırlarda erkeğe esir olduğunu ileri süreriz!... Desene ki, eskiden daha müstebit, daha yamanmışlar... Şu devirde mezar taşına böyle bir ibare yazdırarak derecede zulüm görmüş bir erkeğe var mıdır acaba?... İşte mermer üzerine hakke edilip tarihe geçmiş bir vesika!... İyi muhafaza edilirse, binlerce sene öteye miras kalacak emsalsiz bir feryad sayhası... Görülmemiş bir hiciv ve mizah... Hatunlar Halil ağa'nın başını yemiler amma, o da ahını bir taş heykel halinde ebedileştirmiş... Allah bu yanıklar şahına gani gani rahmet eylesin, âmin... Ruhuna elfatih!... Haydi, tekmiil kılıkları, avuçlarını semalara açınız!

Aliveli

Balkanlar ve Sovyet Rusya

«Sovyetler küçük devletlerin müdafii olduklarını göstermek fırsatını kaçırmamışlardır.»

Londra 30 (A.A.) — Romanyanın sabık Londra elçisi B. Tilea Balkanlar vaziyetindeki rolü henüz bir istifham teşkil etmekte devam eden Sovyetler Birliğinin hattı hareketini izaha çalışmaktadır.

B. Tilea şöyle demektedir: «Yugoslavya büyük bir hürriyet zaferi kazanmıştır. Bu, aynı zamanda hem İngilterenin, hem de Sovyetlerin zaferidir. Perşembe günü Yugoslavyada cereyan eden hâdiseler Türklerin vaziyetini de kolaylaştırmıştır.

Türklerin hududlarını müdafaaya mecbur kaldıkları zaman Sovyetlerin her hangi bir tecavüzden korkmamaları lâzım geldiği hakkında Moskovamın verdiği teminat, Yugoslavyanın esaret altına alınmasından sonra Almanların Yunanistana yapacağı taarruz esnasında Türklerin müdafaada kalacaklarına delâlet etmekte idi. Şimdiye kadar Sovyetler küçük milletlerin müdafii olduklarını göstermek fırsatını kaçırmamışlardır. Son hadiseler gösteriyor ki mazide işlenen bazı hatalar tamir edilebilmektedir.»

B. Tilea Almanların Ruslar hakkındaki duygularını gizlemediğini, Rusların da bugünkü şartlar içinde Almanlar tarafına geçmek istemediklerini söylemektedir.

«Hitler ne yapacaktır, Askerî harekete geçmeden önce Yugoslavyayı dahili entrikalarla parçalamaya çalışması muhtemeldir. Bunu yapmak için de Parloviçi tarafından idare edilen Hırvatları kandırmağa çalışacaktır. Hitlerin maksadı bunlardan bir beşinci kol teşkil ederek Yugoslavyayı iğinden fethetmektir. Bittabi ajanlarının bu husustaki faaliyetlerini dışardan diplomatik ve askeri tazyiklerle takviye edecekler, Maamafih Hitler için vaktin geçmesi olmasa ve sağlam, teşkilatlanmış bir mütefiek cephesi karşısında kalmasa muhtemeldir. Bundan başka Mussolini'nin Yunanistana taarruz etmekle yaptığı hatayı da Hitler gitgide daha iyi anlamaktadır.»

Ne demeli?

Maksim Gorki'den «Benim üniversitelerim» kitabı türkçeye tercüme edildi. 104 numaralı sahifesini geliştigüzel açtık. Üç beş satır arayla şu kelimeler: ... «Göstekli» ve «Gemirici». Bu kitap İstanbul'da ve yazı türkçesi şivesile intişar ettiğine göre böyle

dememeli; «Kemirici», «Köstekli» demeli!

Milliyetin en büyük dayanaklarından biri

Çocukluğundanberi yahudilerin lisana istidadları olduğunu işittim; Selânikte o kavme mensup bir takım gençleri göstererek: — Bak... Ne akıllı... - derlerdi. — Fransızca, ispanyolca, türkçe, rumca, ingilizce, almanca biliyor...

Ve şaşardım. Sonra farkına vardım ki, faraza vasat seviyede bir insan — cümle gavamızı, söz gelişati dahil (meselâ bu «gavamızı», «gelişati» tâbirleri nevinden) — beş bin lâfzı aklında tutmuşsa, musevi hemşehrîmin yedi dilden öğrendiği lügatların mecmuu bu rakamdan daha ziyade değildir. Gel zaman, git zaman, çok lisan öğrenmenin fena birşey olduğuna bile kanaat getirdim. Zira, bir iki dil içindeki müteaddid mâna kalıplarını bellemek, hafıza kudretini «baba, eb, peder, le père, der Vater, otez» ilh eşkâline dağıtmaktan mutlaka daha hayırlı...

Bizdeki ekalliyetler, çok dil biliyorlardı, bundan da bahusus ticarette ve umumiyette pratik hayatta istifade ediyorlar, doğru... Fakat aralarında Türkler derecesinde ilim, tefekkür ve sanat adamı çıkmamasının da — gerçi müteaddid olan — sebeplerinden biri bu olsa gerektir diye düşünürüm. Eski nesillerde de Osmanlılaştıkları (Türk harsına girdikleri, yani bize benzedikleri) nisbette mânen yükselebildiler. Bu, bir vakıdır.

Museviler, diğer memleketlerde de ora milletinin milli harsına temesül edebildikleri nisbette münevverlik tezahürleri gösterdiler. O kavmin beşeriyete fayda veren âlim ve sanatkarları hep bu kabilirdi. Üstelik kavmiyetlerinin de miras ilâvesinden istifade ederek teferrüd ediyorlardı. Binaenaleyh, yahudilerin ne çok lisan bilmelerine şaşımsın, bunu takdir etmişimdir; ne de falanca memlekette, nüfus mikyasına nisbette çok münevver yetişirdiklerine... Onlarda ancak birşey hayranlığımı celbetti:

Babil kulesinin felâketine uğramış gibi, asıl dillerini kaybetmiş; mütebaki yetmiş bir buçuk milletlin lisasını benimsemişlerdi. Geçen harbin sonunda Filistinde toplaşmaları gerekince, Lehistan'dan, İspanyadan, Rusyadan göçen ırkdaşlar, bir tek müteahhid millet sıfatıyla aralarında konuşmak, anlaşmak imkânsızlığını anladılar; İbrânic'e yi mezarından çıkarak mekteplerde ve üniversitelerde tedrise giriştiler: hattâ, — kolay lisan öğrenmek jimnastigine ödenberi zaten temrinli olduklarından dolayı — çarşıda pazarda bile Teyrat dilile aksatmaya başladılar.

Yaman bir irade mucizesi!... Lisan ki, milliyetin belli başlı dayanağıdır; vatan kurmak isteyenlerin behemehal bunu yaratmaları icab ediyordu. Bunu da becerdiler. Elhamdülillah bizim dipdiri bir dilimiz var. (Aman şunu ihmal yüzünden yeni üd-baya kahrettirmiyelim!) Fakat, milliyetin başka dayanakları çaha mevcuttur: Say sayabildiğin kadar... Bu arada da sivil mimari tezyini sanatlar... Yani oturduğumuz, yaşadığımız dekorun Türk çesnili olması... Şehrîmizin öyle, evlerimizin öyle... Mobilyelerimizin keza...

Yeni yaptığımız herşeye bakınız, bu kıymetli hars unsurunu her yıl biraz daha elden geçiriyoruz... Tek tük ferdî gayretler olmasa, Meşrutâ Yalı'yı bile yıkıcıya verecektik... Üsküdar'daki «Yenicilerin iki evi» nin tipik tezyinatı ripolen boya ile sıvazlanarak bina sözüm ona tamir edilmiş!

Yapılacak mühim işlerimizin ruznamesinde şu var: Museviler, ölü ana dillerini nasıl

ŞEHİR HABERLERİ

Telefon şebekesi

Münakalât Vekili B. Cevdet Kerim İncedayı'nın beyanatı

Bir müddettenberi şehrîmizde ve Trakya'da tedkiklerle meşgul olan münakalât Vekili B. Cevdet Kerim İncedayı son tedkikleri etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

«İstanbul telefon şebekesinin takviye ve tevsi için esasen verilen direktif dairesinde hazırlanmış olan projeleri mahallerinde tedkik ettim. Bu projeler yakında tatbik sahasına geçecektir. Gerek Haydarpaşa, gerek diğer demir yolu hat ve istasyonlarımızda icap eden yeni takviyeler yapılmış ve kısmen de yapılmaktadır.

Dentizyollarının bugünkü ve müstakbel ihtiyaçları üzerinde yeni tedbirler alınmıştır. Tahmil tahliye işlerinin daha mükemmel ceryanı için icap eden direktif verilmiştir.»

B. Cevdet Kerim İncedayı bugün Ankara'ya avdet edecektir.

Nafia Vekilinin tedkikleri

Evvelki gün şehrîmize gelen Nafia Vekili general Ali Fuad Cebesoy, umumî yol işleri üzerinde tedkikatta bulunacaktır. Vekil Trakya'da tedkikte bulunmak üzere şehrîmizden ayrılmıştır.

Karilerimizin mektupları

Ortaköy mahallelerinin kullanma suyunu ne oldu?

Ortaköyden bir çok imzalı bir mektup aldık. Deniliyor ki: «Köyümüzün bir çok mahalleleri henüz terkos suyundan mahrumdur. Bunun başlıca iki sebebi var: Sekenin umumiyet itibarıyla fakir; bazı noktalarının da fazlaca yüksek olması.

Maamafih halk kullanma suyunu Maslak çeşmesinden, içecek suyunu da Hamidiyeden temin edebildiği için yine memnundur. Kendi ismini taşıyan sokaktaki Maslak suyu, yakın zamana kadar gayet iyi akar, sekiz on mahallenin ihtiyacını karşılar. Halk da terbiyeli terbiyeli sırasını bekler. Kavgasız gürlütüz kabını doldururdu. Vakıa çeşme yine bu fakir kalabalığın işini görmeğe çalışıyor. Fakat bir hafta evvel suyu o her nedense gelip suyu azalttı. Şimdi çeşme ince bir silem gibi akıyor. Saatlerce kovasını dolduramayan kadın, erkek, çocuk çocuk sinirlenip yok yere birbirlerle kavga ediyor. İki gün evvel bir kızcağzın az kalsın kolu kırılıyordu. Kulaktan kulağa şu cümleler geziyor: «Buranın suyu hamama verilmektedir. Eskiden de buna teşebbüs edilmişti. Fakat o zaman karşımızda Belediye memuru fiilen bey otururdu da mâni olurdu...»

Öyle anlaşıyor ki bunca ahâlinin istifade ettiği çeşme keyfi surette intizamını kaybediyor. Lütfen âlakadarların nazarı dikkatini celbederseniz, binlerce kişinin minnettarlığını kazanırsınız.»

diriltirler, yaşayan bir hale soktularsa; bizde aynı derecede büyük gayret ve iradeyle, diğer millî hars unsurlarımızı mezarlarından çıkarmalıyız; gündelik hayatımızda yaşatmalıyız... Milletçe belli başlı vazifelerimizden biri, bu suur ve hevesi halk arasına yaymak, moda haline getirmek, tahakkuk ettirmektir.

(Vâ - Nû)

Beyazıd camisi

Bütün müstemilâtile beraber tamamen meydana çıkarılacak

Beyazıd camisinin havuz kenarından görünüşü

Şehircilik mütehassısı B. Prost Beyazıd meydanına verilecek yeni şekille yakından meşgul olmaktadır. Meydan civarında şimdiki kahveler yıkıldıktan sonra meydanın daha ziyade genişletilmesini kahvelerin yerinde şarkvarı bir kahve vücutu getirileceğini, İnkılâp müzesinin tamamen meydana çıkarılacağını, marmara sineması önündeki adanın kaldırılacağını yazmıştı.

Meydanın etrafındaki binaların meydanı kaplayan tarihi binaların güzelliği ile mütenasib bir şekil alması için civardaki istimlak muameleleri daha geniş tutulacak, bilâhare bu boş sahaya belediye'nin göstereceği mimari tarzda binalar yapılacaktır.

Beyazıd camisi, medresesi, imareti, taphanesi ile burada bir âbide manzumesi arz etmektedir. Belediye âbide manzumesini tam gösterecek şekilde meydanı tanzim edecektir.

Meydanın açılması için istimlak muameleleri devam ettiği sırada belediye ile müzeler arasında yeni bir ihtilâf zuhur etmiştir. Beyazıd âbidesi manzumesi ile alakası olmayan Beyazıd çeşmesinin yıkılması kararlaştırılmışken müzelerdeki eski eserleri koruma cemiyeti bu karara itiraz etmiş, çeşmenin yıkılmayacağı mütalâasında bulunmuştur.

Belediye'nin kanaatine göre Beyazıd çeşmesi yıkılmadan olduğu gibi bırakılırsa meydanın müstakbel manzarasını bozacaktır. Beyazıd çeşmesinin buradan alınarak sokak arasına nakli münasib görülmüştür.

Sultanahmed camisinin etrafındaki bir kısım binalar hayır cemiyetlerine verilecek

Birer tarihi âbide olan camilerimizin etrafında bir çok binalar mevcuttur. Bunlar o caminin medresesi, imareti, mektebi, vesa-

iresidir. Camilerin yaşı kadar eski olan bu binaların da muhafazaları iktiza etmektedir. Halbuki bu binalar uzun müddettenberi tamir yüzü görmediğinden bir kısmı yıkılmış, ortadan kaybolmuştur. Sultan Ahmed camisinin etrafındaki binalar da bunlardandır.

Sultan Ahmed camisinin Marmara denizine bakan cihetindeki binaları tamamen harab olmuştur. Belediye imar işleri müdürlüğü tafsilât plânlarını vücutte getirirken camilerin etrafındaki sokak ve caddelerle de meşgul olmakta, bunları mümkün olduğu kadar iyi bir şekle sokmaktadır. Sultan Ahmed camisinin Marmaraya bakan tarafında işlek sokaklar geçmediğinden caminin müstemilâtından olan binalar gittikçe harab olmaktadır.

Belediye müzeler idaresine müracaat ederek caminin diğer binalarından istifade edilmesini, bunların birer hayır cemiyetine terk olunmasının muvafık olacağını mütalâasında bulunmuştur. Bu suretle metruk binalar tamir edilecek, bu sokaklardan gelip geçenler çoğalacak, şimdiki harap saha birer kaynaşma yeri olacaktır. Belediye aynı kararını diğer camilere de teşmil edecektir.

Belediye'nin bu kararına müzelerin ne cevap vereceği henüz malûm değildir.

B. Şemseddin Günlaltay bu akşam Kadıköyünde konferans verecek

Kadıköy Halkevinden: Büyük Millet Meclisi reis vekili Sivas mebusu sayın Şemseddin Günlaltay tarafından (Dünya ahvalının son vaziyeti) mevzuunda Kadıköy Süreyya sineması salonunda martın otuz birinci pazartesi akşamı saat 20,30 da bir konferans verilecektir. Davetiyelerin Halkevimiz idare memurluğundan alınması.

Şirketi hayriye

Bir sene zarfında muhtelif iskelelerden vapurlara binen yolcu miktarı

Şirkethayriye, 1940 senesi içinde iskelelerinden vapurlara ne kadar yolcu bindiğine dair bir istatistik vücuda getirmiştir. 1940 senesinde Köprüden vapurlara 3141833, Sirkeçiden 8182, Kabataştan 174092, Beşiktaştan 454650 yolcu binmiştir.

Boğazın Rumeli cihetindeki Ortaköy iskelesinden bir sene içinde vapurlara 144017, Kurucuşmeden 103, Arnavutköyden 92430, Bebekten 80100, Rumelihisarından 80639, Emirân'dan 129268, İstinyeden 95877, Yeniköyden 82429, Tarabyadan 51091, Kireğburnundan 21572, Büyükdere'den 118221, Sarıyerden 94106, Yenimahalle'den 55612, Rumelikavağının 43030 yolcu binmiştir. En çok yolcu naklolan iskele Ortaköy iskelesidir.

Boğazın Anadolu cihetindeki iskelelerinden bir sene içinde taşınan yolcu sayısı şöyledir: Beylerbeyinden 193526, Gengelköyünden 170082, Vanlıköyden 19049, Kandiliden 63262, Küçükşirvan 28558, Anadoluhisarından 117092, Kanlıca'dan 54815, Çubukludan 51541, Paşabahçeden 142989, Beykozdan 248000, Anadoluşirvanından 41120 yolcu.

Bu cihetin en çok yolcu bindiren iskelesi Beykoz'dur.

Üsküdar hattında Kuzguncuktan vapurlara 258733, Üsküdar'dan 1418371, Salacak'tan 28370, Harem'den 27795 yolcu binmiştir. Şirkethayriye iskelelerinde 1940 senesinde vapurlara en fazla yolcu bindiren iskere Köprü, ondan sonra Üsküdar'dır.

Mısırçarşısı

Belediye, çarşının etrafında dükkanlar yapacak

Mısırçarşısının etrafındaki istimlak muameleleri devam ediyor. İstimlak komisyonları tarafından buradaki dükkanlar için konan bedellere hemen her mal sahibi itiraz etmiş, bu yüzden istimlak muameleleri uzamış, vaktile belediye tarafından yapılan tahminin kifayet etmediği görülmüştür.

Mısırçarşısının bir hâl haline konacağı malûmdur. Etrafındaki binalar yıkıldıktan sonra çarşı tamamen meydana çıkacak ve güzel bir manzara arz etmeyecektir. Belediye bilâhare Mısırçarşısının etrafına modern ufak dükkanlar yapmağa düşünüyor. Müze idaresi bu karara itiraz etmiş, Mısırçarşısı etrafının açık bulundurulması lâzım geleceğini ileri sürmüştür.

Belediye imar işleri müdürlüğü ile müzelerdeki eski eserleri koruma cemiyeti âzaları temasta bulunmuş, Mısırçarşısının etrafında inşa edilecek dükkanlar hakkında konuşulmuştur. Belediye'nin nokta nazarına göre dükkanlar Mısırçarşısı duvarlarına bitişik olmayacak, arada bir duvar bulunacaktır. Bu suretle çarşının dış duvarları muhafaza edilecektir. Müzeler idaresi belediye'nin bu kararına muvafakat etmiştir.

Şapka, gömlek

Azamî kâr haddi bugün tayin edilecek

Fiat mürakabe komisyonu bugün öğleden sonra muntaka ticaret müdürlüğünde vali muavinlerinden B. Ahmed Kınığın reisiği altında toplanacaktır.

Şapka, gömlek, boyunbağı fiatlarına azamî kâr haddi koyulacağı, tedkiklerini ikmal eden fiat mürakabe bürosu tarafından hazırlanan raporun fiat mürakabe komisyonuna verildiği yazılmıştır. Komisyon, bugünkü toplantısında bu raporu mütalâa ederek gömlek, boyunbağı ve şapka satışlarına azamî kâr haddi tesbitine çalışacaktır.

“Orta oyunu,” münakaşasına dair

Edebiyat münakaşalarından sonra, bir «Orta oyunu» bahsi karşısında bulunuyoruz. Bu mevzu dair dün münekkîd arkadaşımız Selâmi İzzet Sedesin bir yazısını okudum. Diyor ki:

«Orta oyununun «Yeni dünyası» bir harabe haline geldi ve bu harabede artık ne Pişekâr var, ne Kavuklu. Ancak muhterem meslektaşım Selim Nüzhet ile Burhan Felek arada sırada harabeyi restore etmeğe, Pişekâr ile Kavukluyu İsa mucizesile diriltmeğe çalışıyorlar.»

Bu mütakabil cinaslarla süslenmiş cümleden sonra tiyatro münekkîdi fikirlerini sıralıyor. Ona nazaran orta oyunu ölmüştür. Buna mukabil orta oyununun sinemaya çekilmesinde, orta oyunu mevzularından sahnede istifade edilmesinde Selâmi İzzetçe hiçbir mahzur yoktur. Esasen sahne orta oyununun bir çok vazifelerini görmektedir.

Bu yazıda kendisinden nükteper-daz diye bahsolunan Burhan Felek bir yazısında orta oyununun bazı faydalarını saymış, Selâmi İzzet Sedes soruyor: «Muhterem arkadaşım bu vazifeyi tiyatronun göremiyeceğine mi kani?»

Simdi biz de soralım: «Sahne aynı vazifeyi görüyor!» diye niçin orta oyunundan vazgeçelim?

Bir mevzuu roman halinde yazmak da kabildir, tiyatro haline sokup sahneye koymak imkânı da vardır.

«Sahne ve tiyatro eseri de aynı vazifeyi görüyor» diye roman yazmaktan vaz mı geçeceğiz?

Orta oyununun kıymeti ayrı ve başlı başına bir temaşa şubesi olduğundadır.

Arkadaşımızın: «Sahne bugün içine hem orta oyununu aldı, hem Karagözü...» cümlesini de ancak geliş güzel yapılmış bir nükte adederiz.

«Şu, şu temaşa şubesine lüzum ve bunlara halkın, cemiyetin ihtiyacı yoktur. Zaten onların vazifelerini de sahne görüyor» demek bana bir nevi «zevk standardizasyon» u gibi geldi.

Halbuki standardizasyonun yegâne hükmü süremeyeceği şey zevktir ve güzel sanatlardır. İstiyen tiyatroya seyreder; istiyen orta oyunu...

Bunun içindir ki güzel sanatlar şubelere ayrıldıkça — tıpkı içinde muhtelif su kanalları yapılmış geniş topraklar gibi — gelişir ve münbitleşir.

Bunun tamamen aksine olarak: «Filenca sana! sahası ölmüştür. Allah rahmet eylesin... Onu diriltmeğe çalışmak beyhudedir...» diye mühim bir temaşa şubesinin üzerine mezar taşı dikmiyelim...

Çünkü herkes bunun tamamen zıddını yapıyor...

Hikmet Feridun Es

Maliye Vekili Ankara'ya döndü

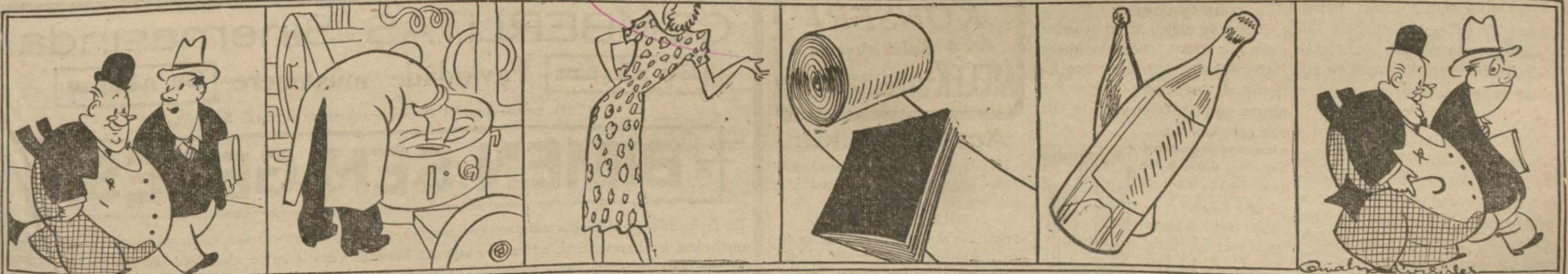
On gündenberi şehrîmizde bulunan Maliye Vekili B. Fuat Ağralı dün akşam Ankara'ya avdet etmiştir.

İnönü muharebesinin yıldönümü

Eminönü Halkevinden: Türk İstiklâlâline ait Büyük zaferin ilk temel taşı olan İnönü muharebesinin yıldönümü 1 Nisan 1941 salı akşamı saat 20,30 da Evimizin Çağaloğlu salonunda aşağıdaki programla kutlanacaktır. Bu törene gelmek isteyenlerin giriş davetiyelerini Ev Bürosundan almaları rica olunur.

Program: 1 — İstiklâl marşı, 2 — Açış sözü: Ev reisi Dr. Yavuz Abadan tarafından, 3 — Konferans: Harp akademisi sabık harp tarihi muallimi ve Evimiz kütüphanesi ve yayın şubesi âzalarından Feridun Dirimtekin tarafından, 4 — Temsil (Himmetin öglü): Evimiz Temsil şubesi tarafından.

Bay Amcaya göre ...

— Çöp çöp olmakla kıymetten düşmemeli Bay Amca...

... Bir fen adamı, bu bizim beğenmediğimiz çöplerden...

... Kumaş mı istersin...

... Kâğıt mı istersin...

... Alkol mü istersin, ne cevherler bulup çıkarmaz!... Çöplerimize biraz ehemmiyet verelim!...

B. A. — Daha nasıl verelim bayım, onları Ahırkapı kıyıları gibi dünyanın en güzel bir yerine bırakıyoruz!...

Genç kız kalbi

Tramvayla Beyoğluna çıkarken arkamda konuşan kızlardan birinin söylediği şu iki cümle, olduğu gibi kulağıma geldi:

— Benim otopside en hoşuma giden şey kalb çıkarmaktır. Hele yeni ölmüş bir insan üzerinde çalışmak şüphesiz daha zevkli oluyor!

Ürpererek başımı arkaya çevirdim. Bu sözleri, yakalarındaki rozetlerden tıbbiye talebesi oldukları anlaşılan üç genç kızdan biri, hem de onların en güzeli, en narini, sarı lepiska saçlı, mavi gözlü olanı, edaların en tabiiile söylemişti. Şimdi arkadaşları ona hak vermekle meşguldüler. Tarif edilemeyecek kadar hissi bir neşe içinde oldukları görülmüyordu.

İnsan ölüsü karşısında, kasabın, derisini yüzüp çengele astığı koyun göğdesinden külbastıhık parçalar çıkarırken duyduğu kadar keyif duyan bu üç Havva kızına korku ile baktığımı itiraf ederim. Ölümden ve ölüden son derece ürken, manevi en ufak darbeden müteessir olan, şairlerin ve romancıların, üzerine tantanalı bir edebiyat kurdukları ince ve hassas genç kız kalbi bu kadar katılaşabilir mi idi? Hemcinsleri ölü haberi duyunca çil yavrusu gibi dağılır, gözleri yaşla dolarken bu sarı lepiska saçlı, mavi gözlü kızın cesedi ele geçirmek arzusuyla yanıp tutuşmasını ve böyle bir talihe mazhar olunca sevinçle üzerine atılarak, bir mücevher kutusu açar gibi göğsü yarıp oradan avuçladığı kalbi kanlı bir et parçası halinde dışarı çekişini gözümün önüne getirdim...

Başım dönuyordu. Arkamdaki üç kızın hâlâ bitiremedikleri o lezzetsiz muhavereyi dinlemek işkencesinden yakamı sıyırmak için ilk durakta kendimi tramvaydan aşağı attım.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Amerikada bulunamayan şeyler

Amerika da harpten ve abloda müteessir olmaktadır. Bu yüzden bazı maddelerin tedariki güçleşmiştir. Meselâ Amerikada vermut denilen içki kalmamıştır. Bu içki Fransa ve İtalyadan gönderilirdi. Sevkiyat yapılamadığından Amerikadaki vermut tamamen tükenmiştir.

Amerika laboratuvarları için lâzım gelen cam malzeme Hollandadan sevkedilirdi. Abloka yüzünden bu malzeme gönderilemediğinden Amerika bir fabrika kurmağa mecbur olmuştur.

En ince sigara kâğıdı Fransadan Amerikaya gönderilirdi. Şimdi sevkiyat da yapılamadığından Ameri-

ka mevcut stokları sarfetmektedir. Fransanın sigara kâğıdı ihracatı senede dört milyon dolar tutardı.

Amerikaya porselen malzeme Hollanda, İsveç, Çekoslovakya, İtalyadan gönderilirdi. Sevkedilen eşyanın kıymeti 100 milyon doları bulurdu. Şimdi Amerikadaki porselen fabrikaları büyük faaliyetle çalıştıkları halde ancak ihtiyacın üçte ikisini tatmin edebiliyorlar.

Amerikada kırmızı biber de kalmamıştır. Her sene Macaristandan dört buçuk milyon dolarlık kırmızı biber ithal edilirdi. Şimdi biber geldiğinden Kaliforniyada biber yetiştirilmesine çalışılıyor.

941 korvetleri

914 harbi esnasında Amerikalılar denizaltılara karşı kullanmak üzere korvet denilen gemilerden yaptırmışlardı. Bunlar vapur kafilleri-i himaye etmeğe mahsus küçük gemilerdi. On sekizinci asırda korvetler de başlıca saftı harp gemisi iken iki asır sonra himaye gemisi mevkiine inmişlerdi.

Şimdi Amerika bu gemilerden yeniden seri halinde yapmaktadır. Korvetler denize mütehammildir. Mürettebatları 50-60 kişidir. Denizaltılara ve tayyarelere karşı kuvvetli vesaitle mücehhezdirler. Bunların hareket sahaları Atlantik geçmeğe müsaittir. Korvetler torpido muhriplerinin işini aynı kudretle, fakat daha ucuz surette görecektir.

Karol, kral yatağında yatıyor

Eski Romanya kralı Karolun madam Lupesko ile birlikte İspanyadan Portekize kaçmağa muvaffak oldukları yazılmıştı. Eski kral ve madam Lupesko şimdi, Amerikaya hareket etmelerine itirazen Lizbon ile Porto arasında Bussaca'da bir otelde oturuyorlar. Bu otel evvelce Portekiz krallarının şatosu idi. 1910 da krallık rejimi değiştikten sonra

şato otel haline konmuştur. Fakat burada ancak mihraceler ve milyonlar oturabiliyorlar. Otel çok pahalıdır.

Sabık krala verilen oda bir zamanlar kral Don Carlosun ve Me-moelin şatosu geldikçe yattıkları odadır. Karol hiç olmazsa kral yatağında yattığını düşünerek mü-tesselli olabilir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Aziz İdris Efendi

Üniversitede büyük adamlar gale-risti açılacak: Buraya, — diğer ilim hâdimleri gibi — Kuramlı Aziz efendi-nin büyük kitada fotoğraf ve büstü konulacaktır.

1840 senesinde İstanbulda doğan hekim Aziz İdris efendi doktora tahsilini Türkçeye çevirmiş âlimimiz kendisi de böyle denmiştir. Tıbbiyede da-hilî hastalıklar ve kimya okuttu. Mülkiye tıbbiyesinde de müdürlük

etti. Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniye-yi kuruların arasındadır. Bu müessesede reisliği de vardır.

Otuz sekiz yaşındayken 1878 de öl-müş, Edirnekapi dışına gömülmüştür. Kuramlı Aziz efendi, Rus muhare-besinde, Tıbbiye mektebi müdürü meşhur Marko paşayla beraber, ya-ralı askerlerimize yardım için bir ce-miyet kurdu. Bu cemiyet sonradan istihale ederek Hilâlahmer (Kızılây) olmuştur.

KUÇUK HABERLER

★ Halîc Fenerinde oturan on iki yaşlarında Celâl isiminde bir çocuk işkale civarında oynamakta iken Ke-nan isiminde diğer bir çocuk tarafın-dan denize fırlatılan taşın kendisine isabet etmesiyle yaralanmış, polis ta-rafından tedavi altına alınmıştır. Polis, Kenan'ı yakalamıştır.

★ Zabıtaca dün yapılan seyrüsefer kontrolünde karnesiz çalışan sekiz, taksiye fazla yola alan bir, sihihi muayenesini yaptırmayan iki, plaka-ları mühürsüz otomobil kullanan iki, numaralı kasket giymeyen bir soförle ehliyetli arabaya kullanan bir arabacı cezaya çarptırılmışlar, tramvaylar yürürken inip binen kırk bir kişiden de birer lira para cezası alınmıştır.

Bir döviz kaçakçısı mahkûm oldu

Bir döviz kaçaklığından dolayı as-liye beşinci ceza mahkemesinde gayri mevkuf olarak muhakeme edilmekte olan Karlo isiminde birinin muhake-mesi dün intaç edilmiş, mahkeme kendisinin üç ay hapsine ve derhal tevkifiye karar vermiştir. O zamana kadar serbes olan Karlo, jandarmala-rın getirileceğini haber alınca kala-balıktan istifade edip savuşmuştur. Mahkeme; Karlo'nun tevkifi için müddeumumiliğe ve polise müzekke-reler yazmıştır.

★ Dün, Taksimde Üzenyan apartı-manının bacası tutuşması ile bir yan-gın başlangıcı olmuşsa da derhal sö-nürülmüştür.

Serbes sütun

Devlet radyosu

Uzun zamandır münhal bulunan Türkiye radyodifüzyon postaları mü-dürlüğüne kaymetli ve yüksek kül-türlü bir adam olan B. Vedat Nedim Törün tayinini memnuniyetle haber aldık.

Bugüne kadar radyo hakkında yazı yazmaktan içtinab ettik. Sebebi, vak-tile radyoların idare mesuliyetini deruhte etmiş bir insan sıfatile şah-si arzumuz olduğu fikrini vermek istemiyorduk. Şimdi artık serbestçe konuşabiliriz.

Bir devlet radyosunun neşriyatile kabili telif olmayan bugünkü prog-ramlar hakkında söz söylemek zaittir. Yeni müdürün işe başlamasıle bun-ların maziye karışacağına ümid etmek isteriz.

Şimdi devlet radyosu neşriyatı ha-kında düşüncelerimizi izah edelim:

Radyonun büyük rolünü takdir ede-miyenler şöyle konuşurlar: «Abone-lerimiz ciddi konferans ve musikiden sıkılıyorlar. Senfonik konserler, mü-him konferanslar başluyunca derhal radyolarını kapıyorlar. İdareye de-metle dilekçe geliyor. Bunlar bize abonelerin ne sevdiklerini ve ne iste-diklerini anlatmış oluyor.»

Böyle bir düşünce ile hareket et-mek çok elim olmakla beraber bir anonim şirket için belki mazur görü-lebilir. Fakat inkılâpçı bir devlet ra-dyosunda asla.

Dilekçeleri dikkatle takip ettiğimiz takdirde sahiplerinin kültürel seviye-leri derhal anlaşılır. İstedikleri ya bir tangodur, ya acayib bir şarkı, ya nonos foskstrotrur. Her hafta Riya-seticümhur filârmonik orkestrasının çaldığı büyük eserlere tesadüf ede-meyiz.

İşte bunların bir neticesi olarak radyo bir eğlence kutusu şeklini al-mıştır. Türkiye radyosuna bu şekli vermek isteyen abonelere ihtiyaç ol-madığı gibi, adedi yüzlerce dahi olsa, onları feda etmekle asla tereddüt et-remek lâzımdır.

Radyo bir saniiye bütün dünyada yaşayan insanlarla temas edebilen tek bir vasıttır. Korkunç bir silâhtır. Devlet bunu istediği şekilde isti-mal eder. Büyük Atatürk 30 Ağustos 1927 senesinde bana göndermiş oldu-ğu telgrafta: «Radyo fennini bir ha-rikasıdır» diyordu. Bütün mesele bu harikayı istimal edebilmektir.

Radyonun idare mesuliyetini üzer-lerine alanların başlıca düşünceleri şu olmalıdır:

1 — Radyo bir silâhtır. Türkiye Cümhuriyeti bunu milletleri biribir-lerine yaklaştıran ve biribirlerine ilti-tanatan bir vasıta olarak kullanmak istiyor.

2 — Radyosunu açan bir vatandaş bilmediğini öğrenecek veya bildiğini tekâmül ettirecektir.

3 — Türk vatandaşını, Türk vatandaş-lara tanıtmak.

4 — Türk vatandaşını harice tanıtmak.

5 — Harici Türk vatandaşlarına ta-nıtmak.

6 — Türkiye radyosunun dahil ve haricte terbiha dinlenmesini temin etmek. (Fakat bunun için insanları tatmin etmek lâzımdır.)

Türk vatandaşını vatandaşlara ve ha-ricte tanıtmak için neşriyat.

Her vilâyetin, kaza, nahiye ve köy-leri dahil olduğu halde, tarihçesi, ta-bii güzelliği, serveti, medeniyeti, ih-racatı, tarihîmizdeki rolü, şarkıları, millî oyun havaları. Buralarda Cüm-huriyetin başardığı büyük işler ve sair.

Harici Türk vatandaşlarına tanı-tmak için neşriyat.

Büyük ve küçük devletler tarih-leri, hususiyetleri, teşkilâtları, ede-biyatları, güzel sanatları, musikileri, medeniyetleri, servetleri, umumi va-ziyetleri, içtimai hayatları ve sair.

Bu mühim neşriyatın kısa bir hu-lâsasını yapmış bulunuyoruz. Radyo-nun ırşad ve terbiye rolüne hâkim olacak yüksek duyguya gelelim:

(Türk milleti ve devleti, vatandaş-larını en yüksek kültüre malik mil-leter derecesinde görmek istiyor.

İstikbalinden emin, vatani her şey-in üstünde bilen ve seven idealist, metin, seciye sahibi, kafası ve vü-cudü sağlam münevver Türk gençliği yetiştirmek istiyor. Türk köylüsünün seviyesini her gün daha yükseltmek görmek istiyor. Türk vatandaşın nü-fusunun her sene daha çok artması görmek istiyor. Türk vatandaşını mamur, ziraat ve ticaretini her sene daha fazla inkişaf etmiş görmek istiyor.

Devlet radyosu, neşriyatile konfe-ranslarla, temsillerle bu yüksek ga-yelere hizmet edecektir.)

Çok sevdiğimiz Türk yavrularına ve gençlerine, her gün hitab ederek yük-sek ideallerimizi aşılacaktır. Kah-raman büyük ecdadlarımızın ve bü-yük adamlarımızın vatana yapmış oldukları hizmetleri, onlara örnek ol-mak üzere, daha hatırlatmalıdır. Vatan, alle ve çok çalışmak aşkını her gün daha ziyade kuvvelendirmeye çalışmalıdır.

Musiki neşriyatı:

Radyo memleketin bugünkü musi-ki durumunu nazarda tutarak genç-lerin musiki terbiyesinde en büyük âmil ve en mühim vasıta olmalıdır. Musiki edebiyatını takip ederek verilecek konserlerde milyonlara insana nüfuz etmiş ve senelerce hâkim ol-muş bestekârları intihab etmek en birinci şarttır.

Türkiye lisansile musiki neşriyatına geçince; genç bestekârlarımızın yaz-dıkları ve yazacakları eserlerle, Ru-meli ve Anadolu şarklarına münhas-ır olmalıdır. Şark musikisi ile piyasa (Devamı sâhife 7 sütun 6 da)

B. Matsuoka ne yapacak?

Bu seyahat harpten ziyade sulh teşebbüsü ile alâkadar sayılıyor

Japonyanın 1941 bütçesinde masraf kısmı 11,5, varidat ise 4,5 milyardır. Borç 9,5 milyardan 26 milyara çıkmıştır. İhracat da pek azalmıştır. Japonya Avrupa harbinden ve sonu gelmez Çin muharebesinden çok sıkıntı çekiyor

Japon Hariciye Nazırı B. Mat-suoka uzun bir seyahati mütea-kip Berlin'e vasil oldu. B. Hitler tarafından kabul edildikten ve alman ricalı ile görüşmeler yap-tıktan sonra Romaya hareket etti. Oradan tekrar Berline dö-necek ve Alman hükümet erkânı ile bir kere daha görüşüşükten sonra Japonyaya hareket edecek-tir. B. Matsuoka'nın Vichy'ye, hattâ Londraya gideceğine dair bir takım sayıalar dolasmakta-dır. Fakat bu haberler henüz te-eyyüd etmemiştir.

Japon Hariciye Nazırı, Alman-ya ve İtalyanın davetleri üzerine bu uzun seyahate çıkmıştır. Al-manya ve İtalya, B. Matsuoka'yı niçin davet etmişlerdir? Bu hu-susta iki rivayet vardır:

1 — Üçlü pakt mucibince Ja-ponyanın Amerikaya karşı hare-kete geçmesini isteyeceklerdir.

2 — Japonya ile sulh imkân-larını ve Japonyanın bu hususta tavassutunu görüşeceklerdir.

Bu rivayetlerden hangisinin doğru olduğu şimdilik malûm değildir. Fakat Avrupada bütün bitaraf mütehassıslar Japonya-nın Amerika ile harbi göze almak

şöyle dursun, bilâkis bu hükû-metle münasebetlerini sıkılaştır-mak istediği ve Avrupa harbinin bir an evvel bitmesini istediği kanaatindedir. İsviçrenin Cenevre şehrinde çıkan Journal de Ge-nève bu hususta neşrettiği ma-kalede diyor ki:

«B. Matsuoka bir filozoftur. Al-manyaya gelirken yolda kendi kendine, insanlar arasında her şeyin nisbi olduğunu düşünmüş olsa gerektir. 40 sene evvel, he-nüz hayatta bulunan, imparator Wilhelm sarı tehlikeden bahset-miş, beyaz ırkları Asyalılara kar-şı bir Ehli salıp muharebesine sevk etmeğe çalışmıştı. Bugün Ja-pon hükümet adamı Berlinde fev-kalâde bir kabul görüyor, Alman gazeteleri bu seyahatin ehem-miyetinden uzun uzadıya bahsediyorlar.

B. Matsuoka acaba ne getire-bilir?... Japonya, daha doğrusu Japon ricalinden bir kısmı «ha-yat sahası» nazariyesinin cazibe-sine kapılarak Uzak Şarkta hâ-kim bir rol oynamak ve buradan Angolo - Sakson nüfuzunu uzak-laştırmak emelile Üçlü pakta gir-di. Geçen harpte Japonya Çinde-ki Alman müstemlekelerini ve Almanyaya ait olan Carolines adaları üzerinde bir manda ele geçirdi. Bunların idaresi henüz mevzuubahis olmamıştır. Ja-ponya, İngilterenin içinde bulun-duğu müşkülâtta istifade ede-rek genişlemesini güçleştiren şey-leri ortadan kaldırmak istiyor.

Fakat birkaç ay evvel kolay görünen bu iş bugün güçleşmiş-tir. İngiltere, kendini topharak kuvvetini inkişaf ettirdikten baş-ka, Amerika da İngiltere ile bir-leşmiştir. Pasifikte statükonun bozulmasını kabul etmeyecektir. Realist insanlar olan Japonlar, bir harekette bulunurlarsa şid-detli bir mukavemetle karşılaşa-caklarını ve tehlikelerle dolu bir harbe sürüklenebileceklerini tak-dir ediyorlar Japonlar şimdi Çin-de meşguldürler. Diğer taraftan millî ekonomileri devamlı bir ab-lokaya tahammül edemez. Çün-kü Amerika mahsulâtına, bilhas-sa petrol ve benzin ile ağır yağ-larına muhtaçtır.

B. Matsuoka

B. Matsuoka, bu vaziyeti pek iyi anladığı içindir ki, sulhperver hissiyat göstermiş, hattâ Tokyo-dan hareketinden evvel, İcab ederse Londra ve Vasingtona memnuniyetle gideceğini söyle-miştir. Şu nokta da dikkate şa-yandır: Alman ve İtalyan gaze-teleri Üçlü paktın askeri ehemmi-yetinden bahsettikleri halde, Ja-pon gazeteleri bunun siyasi ma-hiyeti olduğunda ısrar ediyorlar. Almanyaya ve İtalyanın, Amerika-nın şimdi fiilen harp halinde bu-lundundan bahsile Üçlü pak-tın üçüncü maddesinin tatbiki-ni, yani Japon askeri yardımını temin etmek isteyecekleri an-laşmaktadır. Fakat bunun temini şüpheli görünüyor. Üçlü anlaş-manın başlıca esasını teşkil eden üçüncü madde şudur:

«Almanya, İtalya ve Japonya, âkitlerden biri şimdiki halde Avrupa veya Çin harbine karış-mamış bir devlet tarafından ta-arruza uğrarsa her türlü siyasi, iktisadi ve askeri vasıtalarla bi-ribirlerine müzaheret etmeği te-ahhüd ederler.»

Bu madde Japonyadan ziyade Almanyaya lehinedir. Çünkü hiç-bir hükümet Japonyayı tehdid etmiyor. Japonya harbe girmek-le Mihvere maddi ve mânevî bü-yük bir hizmet yapabilirse de-kendisinin Almanya ve İtalyadan ne gibi müessir yardım görebile-ceği sorulabilir. Bu mülâhazalar Japon Mebusan meclisinde ilet-i sürülmüştür. Japonyanın Uzak Şarkta mevkiini kuvvetlendirmek arzusu ne olursa olsun, mümkün olan her türlü ihtiyat tedbirlerini almadıkça, yeni tehlikelerden çekineceği şüphesizdir.

İhtiyat tedbirlerinden birinci-si Sovyetlerin bitaraflığından emin olmaktır. B. Molotofun Berlin seyahatinin neticesi Tok-yoda hayal inkisarına sebep ol-muştur. Sovyetler Birliği Çine silâh vermemeye kabul etmemiş-tir. Japonyanın düşmanına mü-zaheretle devam ediyor. B. Mat-suoka'nın Moskovada tevakkufu esasından Sovyet hükümetini ih-tiyatkâr vaziyetini değiştirmeye-ikna etmesi aslâ muhtemel de-gildir.

Diğer taraftan Japonya ancak kısa bir harbe girebilir. Çünkü stokları Amerikaya karşı uzun bir harbe ve iki cephe muhare-be etmeğe kâfi değildir. Japon milleti cesurdur, aza kanaat eder. Fakat ne olsa yeni bir harp için lâzım gelen malî imkânları te-min edemez. 1941 bütçesinde masraf kısmı on bir buçuk mil-yar yendir. Çin harbinin iptida-sındanberi hükümetin borcu 9,5 milyar yenden 26 milyara çı-kmıştır.

Bu senenin 11,5 milyarlık mas-rafına karşı varidat dört buçuk milyar yendir. Binaenaleyh hü-kümet istikraza müracaat etmek mecburiyetindedir. İhracat son derece azaldığından, bu gelir de azalmış ve malî yük çok ağırlaş-mıştır. Japonya Avrupa harbin-tiyatkâr vaziyetini değiştirmeye den ve Çin milliyetperverlerine karşı yaptığı sonu gelmez harp-ten çok sıkıntı çekiyor.

Bu ahval göz önüne alınırsa Japon ricalinin neden çok ihtiyatkâr hareket ettiği anlaşılır.»

General Duval'in makalesi

Diğer taraftan Lyon'da çıkan Journal gazetesinin askeri mu-harriri general Duval de yazdı-ğı bir makalede diyor ki:

«Japonya, askeri kudreti baki-mından dünyada mühim bir mevki işgal etmekle beraber şim-di müşkül bir vaziyettedir. Çinin askerlik kuvveti hakkında ne de-nirsen densin, bu memleketin genişliğine, nüfusunun çokluğuna bir göz atmak, böyle bir memle-ketle harbin ne kadar güç oldu-ğunu göstermeğe kâfidir. Bura-da harbe girişmek kolaydır, fa-kat harbin nerede ve nasıl bite-ceğini, sonra kazanılanın nasıl muhafaza ve tanzim edileceğini bilmek güçtür.

Amerikalılar, Japonların Pasi-fikte yapabilecekleri şeyle pek meşgul olmuyorlar. Bunun sebe-bi aşîkârdır. Pasifik, Atlantik Okyanusundan iki misli geniştir. Amerika bu denizin ortasında Hawaii adalarında bir üsse malik-tir. Japonya bundan tamamen mahrumdur. Şu halde Amerika ile Japonya arasındaki ihtilâfın merkezi Amerika sahillerinde de-gil, Filipin adalarında demektir. Fakat bura vaziyetile Hollanda Hindistanı, Avustralya ve Singa-pur üssüne istinad eden İngiliz müstemlekeleri alâkadedir. Bü-tün bu havalı çok geniş ve Ja-ponyadan çok uzaktır. Filipinden Yokohama'ya bir posta vapuru normal surette ancak iki haftada gidebilir.

Japonyanın Asyada büyük emelleri vardır. Fakat bunların derhal tatmin edilmesi lâzım gel-dığını asla düşünmemiştir. Sabır ve beklemek, Japonların başlıca evsafındandır. Çin politikası esa-sen Japonyayı istemediği kadar uzaklara götürmüştür. Fakat Ja-pon metodu başladığı işi bırakarak başka yerde teşebbüste bu-lunmağa müsait değildir. İki yer-de çarpışmak da kendisi için çok güçtür. Şu halde B. Matsuoka'nın Amerikaya karşı harpeyane bir politika takip etmeği asla dü-şünmediği anlaşılabilir. Bunun içindir ki bu seyahati sulhperve-rane teşebbüsler cümlesinden sa-yılabilir.»

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Lâvanta şişesi

Kadriye tuvalet masasının üstünde duran bir şişeye uzandı. Kumral saçlarına güzel kokular sürdü. Bundan sonra kocasının yanına oturdu. Yeni evli idiler ve pek ziyade sevişiyorlardı.

Genç kadın kocasının elini tuttu. Gülerken ona:

— Bak sana bir hikâye anlatacağım, dedi, sana ve bana dair bir hikâye... Evlenmeden evvelki bir vakâ...

Kerim alâka ile doğruldu, cevap verdi:

— Anlat bakalım da...

Genç kadın bir kedi sokulganlığı kocasına biraz daha yanaştı. Onlarında duran küçük masanın üstündeki büyük sigara kutusundan iki sigara aldı. Bunlardan birini eline kocasının ağzına yerleştirdi. Ötekini de kendi yaktı. Sonra da anlatmaya başladı:

— Seninle henüz nişanlanmamıştık. Biliyorsun ya bizim evdekilerden gizli sevişiyorduk. Annemin beni ne kadar sıkı bir disiplin içinde yaşattığını tekrarlamaya lüzüm yok... Göz açamıyordum. Onun kızlarının yaşıtları etrafında, taassup derecesine varan bir titizliği vardı. Sokakta biraz geç kalsam sual üstüne stal:

— Nerede idin?... Niçin geç kaldın? Hangi arkadaşına gittin? Yoksa birisini mi gördün?...

Daha bunlar gibi ardı arkası kesilmeyen bir sürü ahret sualleri... Başındaki bu sıkı disipline rağmen benim aklıma nasıl çeldin bilmem ki?...

Genç kadın mahcup bir tavırla sustu. Sigarasından bir nefes çekti. Kocası memnun, hattâ erkeklik gururu biraz okşanmış, gülümsedi. Kadriye sözlerine devam etti:

— Seninle randevum olduğu günler artık bendeki heyecanı tasavvur edemezdim. İçimi bir sürü kurd yerd. Acaba beni kimse görecekti mi? Evden bu işin farkına varacaklar mı? Bunları düşünmekten geceleri uyuklarmıştım. Hele randevu günü evden çıkarken annem yüzümde bir şey anlayacak diye yüreğime inderdim. Senin yüzünden neler çıktığını görüyorsun ya... Bunları düşün de ona göre kıymetimi bil...

Ne ise hikâyeye gelelim... İşte böyle seninle buluştuk bir gündü. Hattâ sinemaya gitmiştik. Gayet iyi hatırlıyorum. «Ateş böceği» filmi oynuyordu.

Erkek başını salladı:

— Evet... Ben de hatırladım. O filmi beraber görmüştük. Ne ise hikâyene devam et...

— Sinemada yanımda son derece sık bir kadın oturmuştu. Aklıma geliyor mu?

Genç adam düşündü:

— Evet... Evet... Gayet sık, sinema sanatçilerine benzeyen bir kadındı...

Kadriye kocasına bakıp başını sallayarak:

— Aradan bu kadar zaman geçtiği halde o kadını unutmamışsın görüyorum. Sinema sanatçilerine benzediği bile aklımda kalmış.

— Hayır nonoşum, o kadını sinemada yavaşca sen bana göstermiştin. Öyle değil mi? Fakat sen hikâyeni anlatsana...

— Evet, o kadını sinemada ben sana göstermiş ve yavaşca da: «Ne güzel bir koku sürmüş değil mi?» diye fısıldamıştım.

Üç gün sonra tekrar buluştuk. Zaman sen bana sık bir paket getirmişti. Bu bana verdiğin ilk hediye idi. Paketi açtım. İçinden bir kutu çıktı. Kutuda gayet sık bir lâ-

vanta şişesi yan yatıyordu. Bir yandan sana teşekkür ederken, bir taraftan da şişenin kapağını açtım. Nefis bir koku... Birkaç gün evvel sinemada yanımda oturan o sık kadının kokusu...

— Sen bana:

— İşte beğendiğin koku... dedin. Ben bir erkek elinden alınmış ilk hediyeinin mahcubiyeti içinde bir daha teşekkür ettim. O günü pek az beraber kaldık. Ben eve dönmek üzere sende ayrıldım.

Lâkin yolda müthiş bir şey aklıma geldi. Şimdi bu lâvanta şişesi hakkında evdekilere ne diyecektim? Bu sık şişe içindeki bu güzel koku muhakkak ki çok pahalı olacaktı.

Zaten lâvantanın markası da onun en nadide ve pahalı kokularından olduğunu gösteriyordu. Bu şişe belki de on, on beş lira idi. Nihayet kendi kendime bir yalan buldum ve evdekilere bu lâvantanı çok ucuza kendim satın aldığımı söylemeğe karar verdim.

Eve gelince bir de ne göreyim? Teyzem, teyzemin kızları hep bidede... Onların ne kadar gılgık merakında insanları olduğunu bilirsin. Elimdeki küçük paketi evvelâ saklayacak oldum. Lâkin beceremedim. Gördüler. İlk sual teyzemin ağzından çıktı:

— Lâvanta mı o? Bakayım...

Gösterdim. Kokusunu fevkalâde beğendi. Sordular:

— Kaça aldın?

Annem yanımda büyük bir para olmadığını bildiği için hemen hazırladığım yalanı söyledim:

— Gayet ucuz... Şişesile, kutusile 190 kuruş...

Hepsinin ağzından hayret sesleri yükseldi. Kimse bunun 190 kuruşa alınabileceğine inanmak istemiyordu:

— Nasıl olur? diyorlardı... Bu kadar güzel bir koku... Böyle sık kutular ve şişeler içindeler... Nerede satıyorlar bunu?

Birdenbire muayyen bir yer tarif edemeyeceğimi anladım:

— Her yerde satıyorlar... dedim, dolul...

Bunun üzerine teyzem, teyzemin kızları, ablam, hep birden bana bu lâvantanın birer şişe ısmarlamaya kalkmazlar mı? Beş dakika içinde beş şişe lâvanta sipariş etmişlerdi. Hem de ikiye liradan almağa razı idiler. Gülerken:

— İşte sana onar kuruş da kâr veriyoruz. Beş şişeden elli kuruş eder... diye çıkıp ikişer lirayı önüme koymaya başladılar.

Az daha aklıma kaçtıracaktım. Düşündüm ki eğer her lâvanta şişesinin hakiki fiatı on lira ise elli lira eder. On beş ise yetmiş beş lira... Ben bu parayı nerede bulurum?

Genç kızlık zamanında çantamda en kabadayı 5 liradan fazla bulunmazdı.

Bunun için hemen sanki onlara şaka yapmışım gibi gülmeğe başladım ve odadakilere:

— Size şaka söyledim, dedim, bu lâvanta benim değil... Nazlım... Yolda gördüm. Resmi bir yere gidecekmiz. Elinde bunu taşımak istemedi. Bana verdi. Hattâ: «İstersen biraz da kullan.» dedi. Bilirsiniz ya cömerd kızdır.

Bunları söyledikten sonra rahat bir nefes aldım. Nazlı benim arkadaşımı. Onunla birkaç gündür birbirimize kırgındık. Bunun için eve gelip beni yalnız çıkarmasına da imkân yoktu. Lâkin biraz sonra kapı çalındı — aksilik bu işte — Nazlı gelmez mi?... Bende renk atmıştı. Odadakiler ona:

— Birçok seneler mi?... diye sordu.

— Belki de talihi yaver olur; daha evvel döner...

— Yahut da talih büsbütün aksı çıkar; kocam hiç dönmez, öyle mi?

Zavallı kadının gözlerinden yaşlar boğandı. Sonra, birdenbire kendini topladı. Gözlerini sildi. Dedi ki:

— Aman yarabbi... Ne yapacağım?... Hayatta hiç tecrübe yok... Bir şey bilmiyorum... Kendimi nasıl kurtaracağım?...

— Hayatta yalnız değilsiniz... Oğlunuz var.

— Oğlum mu?... Eksik olmasın ama, onun mevcudiyeti ikinci bir yük... Onu yetiştirmek için başında bir erkek ister... Ah, Rauf... Korkundan titriyorum.

Doktor, sesinde garip bir heyecanla:

— Melâhat, gayet iyi biliyorsun

Joe Louis boks şampiyonu kaldı

Detroit te kendisinden çok iri bir boksörle yaptığı maçı kazandı

Geçen hafta Amerikada Detroit şehrinde büyük bir boks maçı yapılmıştır. Maç ağır siklet şampiyonu zenci Joe Louisle şampiyonluk unvanını almak isteyen Abe Simon adında bir musevi boksör arasında idi. İki tarafın da hararetli taraftarı bulunduğundan maç baştan başa heyecanlı geçmiştir. Bu heyecanlı maçı yirmi bin kişi takip etmiştir. Bunların arasında birçok sinema sanatçıları, eski boks şampiyonları ve Amerikanın tanınmış çehreleri vardı.

Maçın büyük alâka uyandırmasının bir sebebi de zenci şampiyon ile rakibi arasındaki ağırlık farkı idi. Joe Louis 1,83 boyunda, 92 kilo ağırlığında olduğu halde rakibi 1,96 boyunda ve 123 kilo ağırlığında idi. İkisi sahneye çıktığı zaman Joe, rakibinin karşısında çocuk gibi duruyordu. Ön sıralarda oturan Clark Gable bunu görünce: «Şu iri adam bir düşerse döşemeleri yıkacak!» demiştir.

Seyirciler arasında bulunan eski boksör Dempsey, Abe Simonun kazanacağını kani buluyordu. Maamafih ekseriyet zenci boksörün kazanacağı kanaatinde idi. Bu husustaki bahisler bire karşı 12 idi.

Maçın iptidaları iki tarafın da karşısındaki denemesile geçti. Joe daha ziyade müdafada bulunuyor, yalnız göğüs göğseye geldikleri zaman yumruklarını indiriyordu. Fakat Simon hiç kıpırdamıyordu.

Onuncu ravnda kadar maç böyle geçti. Fakat bundan sonra iş değişti. Joe taarruza geçti ve şiddetli darbeler indirmeye başladı. Az sonra tamamen vaziyete hâkim oldu. 12 nci ravnda Simon birçok darbeler maruz kaldı. Bir aralık yere serildi, fakat çabuk kalktı. Maamafih on üçüncü ravnda çıktığı zaman sersem gibi idi. Az sonra, yüzü gözü kan içinde yere serildi ve maç bitti.

Joe Louis bununla ellinci maçını yapmıştır. Bu maçlardan kırk dokuzunu kazanmıştır. Yalnız bir defa 1936 da Schmeling ile yaptığı maçı kaybetmiştir. Şimdi karşısına

rakip olan Billy Cenn çıkmıştır. Bir müddet sonra onunla karşılaşacaktır. Billy, zenciden tamam 11 kilo hafiftir. Bunun için maç çok alâka uyandıracaktır.

Son maç zenci boksöre 80 bin

— Aman Nazlı... dediler, lâvantanı pek beğendik.

Nazlı bu söz üzerine evvelâ şaşaldı. Fakat çok zeki kızdır. Benim yüzüme baktı. Ben de:

— Canım yolda bana verdiğin şişeyi açtık da... dedim. Ve yalvarı gibi yüzüne baktım. O vaziyeti kavradı:

— Evet, dedi, o kadar beğendiniz mi? Halbuki ben o kokuyu sevmedim.

Teyzemin kızlarından biri patavatsızdır bilirsiniz: Hamdiye...

Hemen atıldı:

— Öyleyse bize sat...

Nazlı:

— Satmak olur mu? Hediye edeyim! demez mi?

Hain kız bana hiddetini böyle çıkarıyordu. Bunun üzerine odada-

Joe Louis

lira kazandırmıştır. Boksörün esasen bir buçuk milyon lirası vardır.

Bir otobüsle bir tramvay çarpıştı, 1 yaralı var

Dün Bahçekapıda şoför Hüseyin Özgürün idaresindeki otobüsle Sirkeci-Yedikule hattında çalışan vatan Remzinin kullandığı tramvay çarpışmış ve her ikisinin camları kırılmıştır. Tramvayda kırılan camlarla Samatya'da Ağahamamında oturan Anna isiminde bir kız muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

İşe el koyan zabta, Annayı Haseki hastanesine kaldırmış; hata şoförde görüldüğünden yakalanarak hakkında takibata girilmiştir.

Manisa Halkevinde konferans

Manisa (Akşam) — Deftardar Mustafa Ertan tarafından vergi işleri hakkında bir konferans verilmiştir. Konferans büyük bir alâka ile dinlenmiştir.

kiler hemen birer küçük şişe çıkarırlar. Benim o güzel lâvantanı paylaştılar. Biraz da ben istiyecem oldum. Nazlı, lâvantanın hakiki sahibi imiş gibi:

— Yoooo... dedi, sana vermem!

Hattâ lâvantanın boş şişesini bile bana bırakmadılar. Fakat bu suretle de beş şişe lâvanta siparişinden kurtuldum. Yoksa onları nasıl alırdım.

Kocası bu sözlerle güldü:

— Keske hepsinin lâvanta almak için verdikleri ikişer lirayı alıp cebine atsaydın. Çünkü ben sana hediye ettiğim o lâvantanı 180 kuruşa almıştım. Sen her şişede yirmi, beş tanesinde de yüz kuruş kâr etmiş olacaktın. Üstelik kendi lâvantan da sana caba kalacaktı!...

Hikmet Feridun Es

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 80

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

— Haydi, atlayın bakalım, şu yurmurt kabuğunun içine!...
— Diye bağırdı.
Esaretten kurtulan Türk denizcileri, küçük yelkenliye girdiler. Ve hemen yelkenleri açıp burundan ayrıldılar.
— Burada ne kadar esirilmiz var?
— Dört yüze yakın...
— Bugüne kadar iyi bakıyorlar mıydı size?
— Aç bırakıyorlardı. Vatan hasretini çekerek, gece gündüz ağlaşıp duruyoruk. Sen, hıız gibi imdadımıza yetiştin.

Reislerden biri bu sırada:
— Bu küçük tekne ile Gelibolu'ya nasıl gideceğiz? Ya fırtına çıkarsa?... Hepimiz batırız.

Diyordu. Saldenin canı sıkıldı:
— Fırtına çıkarsa, rüzgâr arkamızdan esiyor, daha çabuk varırız Çanakkale'ye, Korkulacak bir şey yok.

Recep de, misafirleri teselli için birkaç kelime söylemeğe mecbur oldu:
— Ben, bu tekne ile elli kişi taşıdım. Şurada hepimiz yirmi üç kişiyiz. Bir o kadar daha olsa, teknenin tahammülü vardır. Fırtınaya gelince, yıldızlara bakıp aldanmayın. Fırtına görünüyorsa, belli ki gelip geçmiştir. Bir koyda farkına varamamışız. Hava biraz sert esiyor. Bu da bizim için çok iyidir. Keyfinize bakınız, dostlar!

Denizciler hep birden:
— Yaşa sen, var ol, bizi kurtaran dışı kartal!

Diye bağırdılar.

Saide:
— Gülültü etmiyelim, dedi, arka körfezin girintili, çıkıntılı birçok yerleri var. Buralarda belki düşman göz-cüleri vardır. Hele bir kere ağılalım da. Ondan sonra düşman görse de yetsemek arkamızdan... geçer gideriz.

Küçük yelkenli Bozcaadanın arkasından yirmi dört saat sonra ayrılıyordu.

Saide birkaç denizci kurtardığı için sevinliyordu.

— Buraya kadar gelmişsen, Çalı beyi kurtaramadıysa müteessirim.

Diyordu.

Ertesi gün, Türk denizcilerinden bir kısmının kaçtığını duyanlara acaba ötekileri ne yapacaklardı?

Mahmud reis:

— Elçileri Edirneye gitmiş, türklerle uzlaşmak istiyorlar. Geride kalanları da nasıl olsa iade edecekler. Meraka lüzüm yok.

Diyor ve mânâsız mütââlarla arkadaşlarının neşesini kaçırmak istemiyordu.

Ahmed reis biraz ümitsizdi:

— Çalı beyin rahatsızlığını duydum. Bize ekmeğe dağtan gardıyan Bozcaadadan yeni gelmişti. onun hastalığını söyledi ve amiral Loredano'nun kendisine ilâç gönderdiğinden bahsetti.

Dedi, Saide:

— O halde Venedikliler hâlâ bizden korkuyorlar ve donanma beyinin rahatsızlanmasına meydan vermemek için çalışıyorlar, diye cevap verdi. Eğer Çalı beye bir şey olursa, padişah, Venediklilerden onun hesabını da sorar. Loredano bu noktaları düşünmez mi samiyorsunuz?

Konuşa konuşa, karanlıkları de-
rek, Çanakkale'ye doğru gidiyorlardı.

Saide, Bozcaadadan uzaklaştıkça:

— Ne yazık, diyordu, birçok kimse-
leri düşmanın elinden kurtardık da, Çalı beyi orada bıraktık.

Halbuki, bir küçük tekne ile ancak bu kadar iş görülebilirdi. Çalı beyi kurtarmak hemen hemen imkânsız gibiydi. Türk denizcilerinin verdiği malûmat doğru ise, Çalı bey düşmanın amiral gemisinde bulunuyordu. Onu zorla amiral Loredano'nun elinden alabilmek için, kuvvetli bir donanmaya ihtiyaç vardı.

Çanakkale'ye yaklaşıyorlardı.

Saide reisleri kaçırdıktan sonra...

Gelibolu muhafızı İbrahim bey küçük bir şalope içinde imham ağzından geçerken, Saldenin yelkenlisi de Gelibolu'ya dönüyordu.

Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

İbrahim bey reisleri hak verdi.

— İsterseniz bir iki gün dinlendikten sonra hemen yola çıkıp Edirneye gidiniz. Mahmud reisin teklifi çok mühlîmdir. Fakat, benim elimde bir şey yok. Bu işi ilâkine Çelebi sultan Mehmede anlatmalı. (Arkası var)

Çalışmağa hazır... onlardan üstün olmağa çalışacağız.

Diye bağırdı.

Saide de söze karıştı:

— Benim de bir teklifim var: Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

İbrahim bey reisleri hak verdi.

— İsterseniz bir iki gün dinlendikten sonra hemen yola çıkıp Edirneye gidiniz. Mahmud reisin teklifi çok mühlîmdir. Fakat, benim elimde bir şey yok. Bu işi ilâkine Çelebi sultan Mehmede anlatmalı. (Arkası var)

Çalışmağa hazır... onlardan üstün olmağa çalışacağız.

Diye bağırdı.

Saide de söze karıştı:

— Benim de bir teklifim var: Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

İbrahim bey reisleri hak verdi.

— İsterseniz bir iki gün dinlendikten sonra hemen yola çıkıp Edirneye gidiniz. Mahmud reisin teklifi çok mühlîmdir. Fakat, benim elimde bir şey yok. Bu işi ilâkine Çelebi sultan Mehmede anlatmalı. (Arkası var)

Çalışmağa hazır... onlardan üstün olmağa çalışacağız.

Diye bağırdı.

Saide de söze karıştı:

— Benim de bir teklifim var: Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

İbrahim bey reisleri hak verdi.

— İsterseniz bir iki gün dinlendikten sonra hemen yola çıkıp Edirneye gidiniz. Mahmud reisin teklifi çok mühlîmdir. Fakat, benim elimde bir şey yok. Bu işi ilâkine Çelebi sultan Mehmede anlatmalı. (Arkası var)

Çalışmağa hazır... onlardan üstün olmağa çalışacağız.

Diye bağırdı.

Saide de söze karıştı:

— Benim de bir teklifim var: Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

İbrahim bey reisleri hak verdi.

— İsterseniz bir iki gün dinlendikten sonra hemen yola çıkıp Edirneye gidiniz. Mahmud reisin teklifi çok mühlîmdir. Fakat, benim elimde bir şey yok. Bu işi ilâkine Çelebi sultan Mehmede anlatmalı. (Arkası var)

Çalışmağa hazır... onlardan üstün olmağa çalışacağız.

Diye bağırdı.

Saide de söze karıştı:

— Benim de bir teklifim var: Bozcaadadan kurtulan üç reis hemen Edirneye giderek düşman donanmasında görüldükleri intizam ve mükemmiyet ve Mahmud reisin şimdi sayıp döktüğü mağlûbiyetimizin sebeplerini padişaha anlatsın.

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Doktor, aheste aheste:
— Cemal, pek zecri bir karakterdi! - dedi.

— Ne?

— Gittiği yer Atina değil... Daha uzaklara, meşgul memleketlere seyahat edecek...

— Vay, beni ve çocuğumu terk mi ediyor? Buna imkân göremem...

— Cesaretinin kırılmasından, senin, itirazlarla onu yumuşatmaktan korkuyordu. Lâkin şunu da öğren ki, seni büsbütün parasız bırakmıyordun... Borsa felâketinden kurtardığı parayı ikiye ayırdı. Yarısını size bıraktı... Eviniz de var... Dükkanlar da satılacaktır... Diğer kısmını kendi alarak yeniden para kazanmağa gitti...

Doktor, Cemalin bıraktığı paralarla birçok seneler nasil idare etmek mümkün olacağını genç kadına anlattı.

Melâhat, şaşkın şaşkın:

— Birçok seneler mi?... diye sordu.

— Belki de talihi yaver olur; daha evvel döner...

— Yahut da talih büsbütün aksı çıkar; kocam hiç dönmez, öyle mi?

Zavallı kadının gözlerinden yaşlar boğandı. Sonra, birdenbire kendini topladı. Gözlerini sildi. Dedi ki:

— Aman yarabbi... Ne yapacağım?... Hayatta hiç tecrübe yok... Bir şey bilmiyorum... Kendimi nasıl kurtaracağım?...

— Hayatta yalnız değilsiniz... Oğlunuz var.

— Oğlum mu?... Eksik olmasın ama, onun mevcudiyeti ikinci bir yük... Onu yetiştirmek için başında bir erkek ister... Ah, Rauf... Korkundan titriyorum.

Doktor, sesinde garip bir heyecanla:

— Melâhat, gayet iyi biliyorsun

ki biraz bana güvenebilirsiniz...

— Sana mı?... diye genç kadın biraz hafif mukabelede bulundu.

— Şimdi artık hayatta hiç bir şey inanmıyorum... Kimseye güvenmiyorum... Cemalin gideceğini biliyordum... da niçin mani olmadın?... Bunu asla affedemeyeceğim.

— Elimden gelen her şeyi yaptım. Fakat kocam verdiğ karardan vazgeçemedim.

— Bana haber vermeliydin... Mani olurum... Bunun da isbatı: Gideceğini bildirmeksizin buradan hareket etti.

— Demek beni kabahatli buluyorsun?

Melâhat:

— Evet... - dedi - Kabahatin pek büyük.

Doktor, ızdırapla:

— Haksızlık ediyorsun.

— Onu ikna etmeliydin! Benden bir şey saklamamalıydı. Böyle bir mevzuada karar vermek

Anlaşıyor ki Balkanlar tekin değildir !

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
emin olamayacağı kuvvetli bir ordu vardır. Almanyanın bu vaziyet dahilinde daha cennuba gitmesi hayli güç ve tehlikelidir. Almanyanın Selâniğe inmesi artık Yugoslavya için ölüm demektir. Selâniğe yerleşen bir Almanya, Yugoslavyayı ve Belgratta Almanlara karşı yapılan nümayişleri affetmez. Bunun için Yugoslavya Almanların Selâniğe inmesini ve sonra cennuptan kolayca ihata edilmesini beklemek mecburiyetindedir. Bu vaziyet sonra nasıl olsa taarruz uğracağına göre, harbi Yunanistanla bir arada kabul etmesi, müdafaası bakımından zaruri olmuştur. Şu halde, eğer Almanya Yunanistana taarruz edecekse Yugoslavyayı da hesaba katmaya mecburdur. Bulgaristan'daki Alman kuvvetlerinin ise bu iki cepheye kifayet edip etmiyeceği şüphelidir. En mükemmel ve motorlı ordular için Balkanlarda harbin kolay olmadığını ve işin en ziyade süngüye dayandığını Yunanlılar isbat ettiler.

Netice öyle görünüyorki ki Almanya şimdilik beklemek, her hangi bir maceraya atılmadan evvel daha fazla hazırlanmak mecburiyetindedir. Bu ilk siyasi darbeye bir de en ufak askeri muvaffakiyetsizlik ilâve edilirse Almanyanın kaybedeceği dava çok büyüktür.

Beklemek, vakit kaybetmek ise Almanyanın aleyhine, Yunanistan ve İngilterenin lehinedir. Zira bu arada, Almanyanın okadar ürktüğü İngiliz cephesi, bizat Almanya yüzünden, yani Almanyanın Balkanlara inmesi neticesi, teşekkül etmek, kuvvetlenmek fırsatını bulacaktır. Afrika tasfiye halindedir. Bundan sonra Avrupalı orduların Afrikada harp etmesine mevsim müsaid değildir. İşlerini bitiren İngiliz orduları artık serbes kalacaktır.

Hülâsa, Bulgaristana kadar gelen alman orduları, Romanyada bulundukları zamanki kadar rahat ve emin vaziyette değildir.

Her hangi bir tahmine girişmek, yahud nikbinliğe kapılmak için kâfi zaman geçmiş değildir. Yugoslavyada vaziyetin daha fazla inkişaf etmesini beklemek ihtiyatlı olur. Belgrad hükümetinin, iş başına geçip yerleştikten sonra nasıl bir siyasette karar kılacağını, Almanya ile münasebetlerini yavaş yavaş ne şekilde sürdüreceğini görmek lazımdır. Fakat ne de olsa, bugün için Balkanlarda, düne nazaran çok değişmiş bir vaziyet olduğu inkâr edilemez. Asgari netice olarak, araya hayli mühim bir zaman unsuru girmiştir.

Anlaşıyor ki Balkanlar tekin değildir. İtalyanın başını yedi, aynı hataya düşen Almanyanı da hiç umulmadık müşkilâta soktu.

Necmeddin Sadak

Taksim civarının tanzimi

Şehirlik müteahhisi B. Prost Taksimde İnönü meydanına yerleşmek için meşgul olmaktadır. Geçenlerde burasının B. Prost tarafından gezildiğini, Ayaspaşa cihetindeki yeşillik sahanın yeniden tanzim edileceğini yazmıştık. Taksim işi başından beri tamamlanma noktasına yaklaşmıştır. Belediye ameleleri çukur kısımların yükseltilemesi meşgul olmaktadır.

Taksim meydanından Taksim gazinosuna kadar imtidad eden ve İnönü gezisi adı verilen sahanın tanzim planı hazırlanmıştır. B. Prost tarafından tasvib olmuştur.

İnönü gezisinin arkasında yapılacak Halkevi sergi binaları inşa edilmeye kadar bu yerler yeşillik halinde muhafaza edilecek, muvakkat ağaçlar dikilecektir. İnşaata geçildiği sırada muvakkat ağaçlar sökülecektir.

İkinci küme terfi maçı

İkinci küme kipleri arasında yapılacak olan terfi maçı dün Şeref stadyumunda devam edilmiş ve Davudpaşa ile Alemdar takımları karşılaşmışlardır. Çok sıkı cereyan eden maçın ilk devresinde Hikmet vasıtasıyla gol yapan Davudpaşalılar müsabakadan 1-0 galib olarak ayrılmışlardır.

Akdenizde İtalyan donanmasına ağır bir darbe

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
Amirallik dairisinin tedbirine göre tahrib edildiği şimdiye kadar teyidi eden beş İtalyan harp gemisinden Flume kruvazörünün kuvvetli bilhassa tebarüz ettirilmiştir. İnşası 1931 de ikmal edilen bu geminin süratı tecrübeler esnasında 34,5 mil gibi büyük bir rakama balığ olmuştur. Ağır silâhları arasında 200 millimetrelilik 8 top, 100 millimetrelilik 12 top ve 18 tane de hava dâfi topu vardı. Normal mürettebatı 705 kişi idi. Flume 10.000 tonluktu. Bidayet Zira sınıfını teşkil eden dört kruvazörden şimdiki yalnız İnşası 1930 da ikmal edilmiş olan Gorizia kalmaktadır.

Vincenzo Gioberti torpido muhribinin İnşası 1936 da ikmal edilmiştir. Haemi 1729 tondur. 120 millimetrelilik dört topu vardır.

Maestrale torpido muhribi 1449 ton hacminde idi ve aynı toplara malik bulunuyordu. 1934 de İnşa edilmiştir. İngiliz gazeteleri deniz muharebesi hakkındaki yazdıkları yazılarda Elen deniz kuvvetlerinin de bu zafere iştirak etmiş olmalarını bilhassa memnuniyetle kaydediyorlar.

Kruvazör ve torpido muhriplerinden mürekkep İtalyan filosu Yunan denizinde amiral Cunningham'ın filosu tarafından muharebeye mecbur edilmiştir. İtalyan gemileri itiyatları ve hilele dağılmış olmakla beraber bunlardan bazılarını muharebeye icbar etmek imkânı hasıl olmuştur. Bu muharebedeki zayıflardan evvel İtalyanların harbin bidayetindenberi muhakkak olarak 8 torpido muhribi kaybettikleri bildirilmişti. Bu torpido muhripleri şunlardır: Espers (geçen haziran), Zefirs (temmuz), Curtatone tipinde bir torpido muhribi (Eylül), Airone tipinde iki torpido muhribi (Eğrinievvelde), Artaglier (Eğrinievvelde), Francesco Nullo ve diğer bir torpido muhribi (Eğrinievvelde).

Bartolomeo kruvazörü geçen temmuzda Akdenizde batırılmıştır. En az 20 İtalyan denizaltısı batmıştır.

Tarantodaki İtalyan ziyatı bu ziyatın haricindedir. Malûm olduğu üzere Tarantoda Cavour sınıfından bir zirhli tamamen kaybedilmiş vaziyete girmişti. Keza batırlardadır ki Tarantoda Cavour sınıfından diğer bir gemi ile Littorio sınıfından da bir zirhli, 2 kruvazör ve 2 muavin gemi ağır hasara uğramıştı.

Harbin bidayetindenberi İtalyanların mevcut 6 zirhlisından 3 ü ağır hasara uğramıştır. 20 kruvazörden 4 ü batmış, 3 ü hasara uğramıştır, 8 İtalyan torpido muhribi batmıştır. İtalyan torpido muhribi ve torpido filosu bidayette 70 gemiden müteşekkildi.

İtalyan donanması neden ortaya çıktı?

Londra 30 (A.A.) — (A. F. İ.) — Doğu Akdenizdeki deniz muharebesi Londra siyasi mahfillerinde Yugoslav vaziyetinden ziyade görüşme mevzuu teşkil etmektedir. Dün akşama doğru buraya gelen tafsilat henüz pek azdır ve amirallik dairisi gazeteciler tarafından arka arkaya sorulan suallere karşı mutad ihtiyatlı hareketini muhafaza etmekte idi. Buna binaen muharebenin neticesi hakkında henüz tam malûmat vermek imkânı mevcut değildir. Yalnız şurası kaydedilebilir ki, İtalyanlar, filolarının Akdenizde hareket edebildiğini ve hatâta cüretlerini Girid yakınında hücumlarda bulunacak kadar ileri götürdüklerini söyleyerek övünüyorlardı. Filoran hareketine dair yapılan bu negriyat hiç şüphesiz mutad bir şey değildi ve Romanın henüz meçhul makaslatları uğrunda bir kaç gemi daha feda edileceğini zannettirmeye matuf bulunuyordu.

Akla gelen bir izah şu olmuştur: Roma sadece Berlinin emrile hareket etmekteydi. Almanya ise kumandayı kendi hesabına almak kararını vermiş görünüşü Libya'ya kıtaat ve malzeme nakli için orta Akdenizde muayyen bir manevra serbestisini temin arzusunda olabiliş.

Böyle bir izah mümkün olmakla beraber tamamen tatmin etmemekte idi. Zira askeri müteahhissların fikrine mevsim Libya'da ciddi harekâta imkân verdimiyekce dederece ileriye gidiyor. Bunun binaen Agalla işi, bilhassa Keren ve Harrarın zaftedildiği su anda İngiliz ekânı umumiyesini hiç de ılgal etmemektedir. Halbuki Almanlar ve İtalyanlar tabii ve şanlı ve şerefli olarak gösterdikleri bu hadiseyi geniş bir reklâm mevzuu yapmışlardır. Buna binaen Libyanın bu kısmında takviye edilmiş Alman mürettebatının mevcudiyeti şüphelidir. Bahusus ki şu anda Alman propagandası ve Fransız Afrika'sına vakı sızmalar mütemadiyen akmaktadır.

Balatta para meselesinden bir yaralama vakası

Dün akşam Balatta ağır bir yaralama vakası olmuştur. Aşçı Ahmed isminde biri, dükkânında müşteri olarak oturan Hakkı adında bir şahıs ile para meselesinden kavgaya etmiş, az sonra bu kınazaa büyülmüştür. Büyük bir kına çeken Hakkı, aşçı Ahmedin üzerine atılarak müteaddit yerlerinden yaralamış ve kaçmak üzere iken yakalanmıştır. Polis, Ahmed'i hastaneye kaldırmıştır. Carlı hakkında icap eden kanuni takibat yapılmaktadır.

İkinci İnönü zaferinin yıldönümü

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
İnönü kır koşusunun neticeleri

Öğleden sonra, Halkevi önünden başlayıp Alsancak stadyumunda sona eren 500 metrelik İnönü kır koşuları yapılmıştır. Kır iki bölgeden gelen 200 atlet ve İstanbul ile İzmir dört mektep atlet takımları bu koşulara iştirak etmiştir. Birincikordonu takiben Gazi bulvarından Kültürparka ve oradan Alsancak'a uzanan yollarda biriken halk atletlerimizi heyecanla alkışlamışlardır. Ankara - mintakasından Mustafa Kaplan 24 dakika 32.2/5 saniyede birinci, İstanbul'dan Rıza Maksud ikinci, yine İstanbul'dan Artan üçüncü, İstanbul'dan Hüseyin dördüncü, Eşref beşinci, İzmir'den Ali altıncı, Malatya'dan Osman yedinci, Kocaeliden Kemal sekizinci, İbrahim dokuzuncu, Ankara okul atletlerinden Sabahaddin onuncu gelmişlerdir.

Koşuya iştirak eden 200 atletten 185 i bu koşuyu ikmal etmişlerdir.

Takımlar tasnifi şöyledir:
9 sayı ile İstanbul takımı birinci, 28 sayı ile Kocaeli takımı ikinci, 29 sayı ile Ankara takımı üçüncü gelmiştir.

Yugoslavya müslümanları

Genç krala bir sadakat telgrafı çektiler

Belgrad 30 (A.A.) — Yugoslavya müslüman cemaat reisi Fehim Spaho, dindarlarına hitaben bugün bütün camilerde okunacak olan bir beyannameyi neşretmiştir. Beyannamede bilhassa şöyle denilmektedir: «Genç hükümdarımızın manidar hareketini öğrenir öğrenmez kendisine bir telgraf göndererek müslümanların yüksek ve sevgili vatanımız Yugoslavyaya karşı muhabbetlerini ve sarımsal sadakatlerini teyid ettim. Bu suretle en sonuncusuna kadar genç krallarını ve memleketlerini seven bütün müslümanların din hislerine tercüman oldum.»

Kralın hangi şerait altında devlet işlerini eline aldığı hatırlatılan beyannamede şunlar ilâve edilmektedir: «Bu aralık bütün faaliyetimiz ve çalışmalarımız kralın ve memleketin selâmetine teveccüh etmelidir. Hepimiz tarzı hareketimize kral tarafından hükümete tevdi edilen ve bütün halk sınıfları tarafından hararetle karşılanan vazifenin ifasını kolaylaştırmalıyız.»

Beyanname şu sözlerle bitmektedir: «Yasasın kral ikinci Petro... Yaşasın sevgili vatanımız Yugoslavya kralı.»

İngilterede 41 - 43 yaşna kadar bütün erkekler iş borsalarına yazılacaklar

Londra 30 (A.A.) — 41 den 43 yaşına kadar olan bütün erkekler 5 nisan cumartesi günü iş borsalarına yazılacak emrini almışlardır. Yalnız kendilerini feda edilecek mecburiyetinden muaf tutan kişilerde fiilen çalışmakta olanlar bundan müstesnadır. İki sınıf millis efradının tescil edilmekte olduğu bir sırada çıkan bu emirname İngilterenin harbe nasıl bir azimle devam ettiğini göstermektedir. Harp hizmetlerine şu veya bu şekilde iştirak edilecek bütün kadın ve erkekler kendilerini tescil ettirmek mecburiyetindedir. Yakında bütün dünya bu enerjinin silâh ve tehcizata nasıl inkişaf ettiğini öğrenecektir.

Hava akınları

Almanya üzerine İngiliz bombardımanları artıyor

Londra 30 (A.A.) — Alman iki haber İngiliz bombardıman tayyarelerinin müthiş kuvvetini bir kere daha meydana koymaktadır. Birinci haber Almanya üzerine yapılan bombardımanların arttığını bildiren bir resmi tebliğdir. İkinci haber bir Alman nazi sefinin bundan böyle daha sık ve kesif hava hücumlarına intizar etmek lâzım geldiği hakkında radyo ile Almanlara yaptığı ihtarır.

Londra 30 (A.A.) — Hava nezaretine emniyet nezaretinin dün akşam neşredilen tebliği: Bugün öğledenberi sahil mintakaları üzerinde düşman hafif bir faaliyet göstermiştir. İngilterenin şarkında bir kaç yere bombalar atılmıştır. Bir çok evler hasara uğradığı halde ancak bir kişi yaralanmıştır. Norfolk mintakasından alınan uçan tayyareler mitralyöz aştıkları pek az telefata sebebiyet vermiştir.

Londra 30 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği: Bir düşman bombardıman tayyaresinin dün öğleden sonra şimal denizi üzerinde sahil servisine mensup bir tayyaremiz tarafından düşürüldüğü bildirilmektedir.

Ayrıca 3600 metrelik bir mesafe için Egespor tarafından konulan kupayı Rıza Maksud (İstanbul) birinci gelerek kazanmıştır.

Atletizm bayramında alınan neticeler

Öğleden sonra milli atletlerin iştirakile Alsancak stadyumunda bir atletizm bayramı yapılmıştır. 7000 seyirci önünde yapılan bu müsabakalar da çok heyecanlı olmuştur. 110 metre manialı koşuda İzmir'den Süha birinci, İzmir'den İhsan ikinci gelmişlerdir.

100 metre süratle milli atlet Muzaffer birinci, İstanbul'dan Nazmi ikinci gelmişlerdir.

400 metrede İzmir'den Raif, 800 metrede Elâzığ'dan Ziya, 200 metrede milli atlet Muzaffer, yüksek atlamada Faruk Fıratlı, üç adımda ve uzun atlamada milli atlet Ömer, sırıkla atlamada İstanbul'dan Halid, gülle ve disk atmada İzmir'den Atif, cirit atmada milli atlet Kemal birinci gelmişlerdir.

Balkan bayrak yarışında İstanbul takımı birinci, İzmir takımı ikinci, Kocaeli takımı üçüncü olmuştur.

Gece Fuar gazinosunda atletlerimiz şerefine bir ziyafet verilmiştir.

İngilterede birlik

Bahriye Nazırı Alexander'ın bir nutku

Brighton 30 (A.A.) — Bahriye Nazırı B. Alexander dün akşam söylediği bir nutukta Yugoslavyadan bahsederek ezcümle demiştir ki: «Hitlerin ihraz ettiğini zannettiği diplomatik zafer, şimdiye kadar uğradıklarının en ciddi olmak üzere, çok ehemmiyetli bir diplomasi hezimetine inkişaf etmiştir. Balkanlarda istiklâl, din, hürriyet ve insaniyete karşı hürmet kaleleri birer birer yıkılmakta iken iki gün evvel Yugoslavyaya zuhura gelen hâdiseler vaziyeti birdenbire değiştirmiştir.»

B. Alexander bundan sonra Büyük Britanyaya sözünü naklederek demiştir ki: «Tarihimize fertler arasında bu kadar büyük bir birlik, azim ve hareket mevcut olan bir ikinci devir gösterilemez. Bunu bu iki amile medyunuz:

1 — Tayyarelerimiz emsali olmayan yüksek kabiliyetleri, ki bunun neticesi olarak ağustos ve eylül aylarında kazanılan üç hava zaferi asırlarca müddet herkesin ağzında tekrar edileceklerdir.

2 — Harp donanmamızın zaferleriyle Britanyaya yüz binlerce tüfek, yüzlerce top ve binlerce ton mühimmat getiren gemileri muhafaza hususunda gösterdiği büyük liyakat.

Şimdi harbin en sıkı devresine giriyoruz, bunu kazanmak lazımdır. Ve herkesin yardımı ile şüphesiz ki kazanabiliriz. Bu zaferi uzun sürecek bir sulh devresinin takib edeceğinde şüphe etmiyoruz. Biz ne bir diktatör ihdasını, ne de kendimize memleketler ilhakını aklımızdan bile geçirmiyoruz. Gayemiz, cihanın hürriyeti, sakin bir hayat ve emek mahsullerini müşkülatsızca mübadele edebilmekten ibarettir. Bu gayeler yalnız İngiliz lisanı konuşan demokrasilere değil, bütün dünyaya tatbik edilmelidir.»

Norveçte

Alman komiseri şiddetli örfi idare ilân etti

Londra 30 (A.A.) — Norveç ajansına gelen haberlere göre, Norveçteki Alman komiseri B. Treboven Norveçte resmen ilân edilmekle beraber örfi idareyi merhametsiz bir şekilde tesis eden bir beyanname neşretmiştir. Bütün Norveç gazetelerinde derç ve duvarlara asılmak suretile negredilen bir beyanname bundan böyle gerek bizzat Alman kuvvetlerine karşı, gerek Hitlerin emri ile teessüs eden makamlara karşı işlenecek her türlü cürümler hakkında Alman kanununa tatbik edileceğini bildirmektedir.

Japonyada hava müdafaası üniversiteleri kurulacak

Tokyo 30 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Matbuata nazaran, hava taarruzlarına karşı müdafaaya tertibatı suretile meşgul etmektedir. Miako gazetesi, Japonya hava müdafaası teşkilâtının Tokyoda ve bütün memleketlerde hava müdafaası üniversiteleri ihdasına karar verdiğini yazıyor.

Alman - Yugoslav münasebatı kesiliyor mu?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
saat 20 de hareket etmiştir. İkinci tren gece yarısından sonra saat 1 de kalkacaktır.

Roma 30 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Son haberlere göre, İtalyan tebeası ve İtalyan gazetecileri Yugoslavyadan ayrılmaya başlamışlardır.

Yugoslavyadaki Alman ekalliyeti

Budapeşte 30 (A.A.) — O. F. I. Fransız ajansı bildiriyor. Pester Llyod gazetesine Versee'den bildirildiğine göre, Yugoslavyadaki Alman ekalliyet grubunun arazisi Albaniyadan gönderilen çeteler tarafından mütemadiyen ızaç edilmekte ve Alman halkının muhacereti artmaktadır.

Budapeşte 30 (A.A.) — O. F. I.: Belgrad'dan öğrenildiğine göre Yugoslav genel kurmay reisi askerî bir heyetle beraber dün öğle üzeri Alman elçisi von Heereni ziyaret ederek Alman turist bürosuna yapılan taarruz esnasında Alman ataşemilleri muavini yüzbaşı Moser'e karşı fena muamele yapılmış olmasından dolayı teessürlerini bildirmiştir.

Simoviçle Tsvetkoviç arasında bir muhavere

Londra 30 (A.A.) — Yugoslavyadan gelen haberlere göre genç tayyareci subaylar bu memleketin istihlâs hareketinde büyük bir rol oynamışlardır. Bu subaylar hiyanet etmiş olan nazırları tevkife ve resmî binaları işgale memur edilmişlerdir.

Eski Başvekil Tsvetkoviç tevkif edildikten sonra general Simoviç'i görmek arzusunun izhar etmiş ve kendisine iktidarı kimin namına almış olduğunu sormuştur. General bu suale Belgrad hükümeti darbesinin mânasını tebarüz ettiren şu cevabı vermiştir: Sizin hiç bir zaman temsil etmediğiniz insanlar namına.

Yeni hükümeti Almanlar mihver aleyhtarı görüyor

Bükreş 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Belgrad'dan gelen haberlere istinaden Rumen siyasi mahfillerinde beyan olunduğuna göre, yeni hükümet tarafından veya onun himayesi altında itihâz olunan tedbirler yeni rejimin Mihver aleyhtarlığı mahiyetini her an daha açık olarak göstermektedir. Öyle gözüküyor ki, yeni hükümetin makul unsurları da müteassıplara tazyiki altında bulunuyorlar. Viyana'da imzalanan siyasete avdet Simoviç hükümeti için hemen imkânsızdır.

Yugoslav banatındaki Alman köylülerinin oradan kaçışı Bükreşte büyük bir tesir yapmıştır. Bu, 27 mart hükümeti darbesini yapan mahfillerin bizzat kendileri tarafından fevran ettirilen unsurların esiri bulunduklarına yeni bir delildir.

Rumen gazeteleri hadiselere artan bir dikkat göstermekte ve bilhassa Hırvatların Belgrad hadisesine karşı olan muhteriz vaziyeti hakkındaki haberleri ehemmiyetle kaydetmektedir.

Bükreş radyosu diyor ki: «Hırvat köylüleri Belgrad'da Mihver aleyhtarlığı yapılan nümayişleri tasvip etmiyorlar. Belgrad hükümetinin hattı hareketini takipte Hırvat milletinin gösterdiği ihtiraz Belgrad'da kullanılan lisanı uymamaktadır.»

Zagrepte sükun

Zagreb 30 (A.A.) — Zagrebde tam bir sükun hüküm sürmekte devam ediyor. Polis Hırvat köylü partisinin savaş teşkilâtı azası şehrin sokaklarında devriye gezmektedir.

Macek'in vaziyeti

Yeni Yugoslav kabinesi-iştirakine halledilmiş nazari bakılıyor

Belgrad 30 (A.A.) — Hırvat köylü partisinin reisi ve Başvekil muavini Macek'in salı günü Belgrad muvasalatı beklenmektedir. Macek 27 mart hadiselerindenberi Belgrad'da değildir.

Macek tasrihan muvafakatını bildirmiş olmamakla beraber, yeni kabineye şahsen iştirakine şimdi prensip itibarile halledilmiş bir mesele olarak bakılmaktadır. Bunun sebebi 26/8/1939 tarihli Sırp - Hırvat anlaşmasını partileri namına tasdik etmemiş olan Radikallerle Sırp demokratların dahi yeni hükümeti girmiş olmalarıdır. Macek mevzuubahs anlaşmanın, rejim değişmesi münasebetile, yeniden mevzuubahs olmasını arzu ediyordu. Bu hususta kendisine Şubeşiç vasıtasile teminat verilmiştir.

Zagreb 30 (A.A.) — (O. F. I.): B. Macek tarafından murahhas olarak Belgrad'a gönderilmiş olan Hırvatistan valisi Şubeşiç buraya dönmüş ve derhal Macek'te görüşmüştür.

Millî küme maçları dün başladı

(Baş tarafı 4 üncü sahifede)
tasarımlar da arada sırada yaptıkları akımları Fener kalesine iniyorsa da muhacimlerin dağınık oyunu netice almalarına mâni oluyordu. Bu sırada Eşfak kaleye çok yakın ve müsaid vaziyette bir top yakaladıysa da acelesi yüzünden avuta attı.

Devrenin sonlarına doğru oyun mütevazın bir şekil aldı. Hatta bir aralık Galatasaray uzun sürmeyen bir üstünlük tesis ettilse de neticeyi de-ğıştirmek şüti atan olmadı ve bu suretle müsabaka Fenerbahçenin ilk devrede yaptığı bir golle Galatasarayın mağlûbiyetile nihayet buldu.

Ankarada yapılan millî küme maçları

Ankara (Akşam) — Millî küme maçlarına dün 19 mayıs stadında başlanmıştır. Büyük bir kalabalık önünde cereyan eden bu karşılaşmalar çok heyecanlı olmuş ve Harbiye - Çankırıbirliği 3-2, Eskişehir Demirsor - Ankara Maskesporu 1-0 mağlûb etmişlerdir.

Galatasaray B takımı Fenerbahçeyi yendi

Dün millî küme maçlarından evvel Galatasaray ile Fenerbahçe B. takımları arasında yapılan hususî maçı Galatasaray B. takımı 1-0 kazanmıştır.

Şişli - Beyoğlusporla berabere kaldı

Dün sabah Şeref stadında iki ezeli rakib Beyoğluspor ile Şişli arasında Çocuk Esirgeme kurumu tarafından konan kupa için hususî bir maç yapıldı.

Büyük bir kalabalık önünde cereyan eden bu karşılaşma çok sıkı ve o nisbette getin oldu. İlk devreyi Şişli 2-1 galib bitirdiyse de ikinci devrede Beyoğlusporlular bir gol daha yaptıklarından oyun 2-2 beraberlikle nihayetlendi.

Şehrimizdeki İnönü koşusu

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi tarafından şehrimizdeki klüp, mektep ve spor mükellefleri arasında tertib edilen büyük İnönü koşusu dün Şişli sirtlarında yapılmıştır.

375 1 Kuleli askeri lisesine mensup olmak üzere 875 atletin iştirak ettiği koşu neticesinde Kabataştan S. Manişa 19.20.2 ile Ferdi birinciliği, Galatasaraydan Ali ikinciliği, Karamürsel mensucat fabrikasından Mehmed üçüncülüğü kazanmışlardır.

Takımlar arasında da Kabataş takımı 14 puan ile birinci, Atletik Yıldız 19 puanla ikinci olmuştur.

Yarış 63 takımla nihayetlendiren Kuleli lisesi büyük İnönü kupasını kazanmıştır.

Derece alanların mükâfatları bölge direktörü B. Feridun Dirimtekin tarafından verilmiştir.

Dünkü güreş müsabakası

İstanbul güreş ajansı tarafından tecrübesiz güreşçiler arasında tertib edilen kafa, kol, burğu müsabakaları dün, İstanbul güreş klübünün Fatih-teki salonunda yapılmıştır. Alman neticeler şunlardır:

56 kilo — 1 : Ekrem (Güreş), 2 : Ali (Kasım-paşa).

61 kilo — 1 : Bektaş (Güreş), 2 : Tahir (Kurtuluş).

66 kilo — 1 : İsa (Güreş), 2 : İsmet (Galatagenci).

72 kilo — 1 : Sabahaddin (Kasım-paşa), 2 : Abdullah (Güneş).

79 kilo — 1 : Nuri (Kurtuluş), 2 : Hikmet (Kasım-paşa).

Önümüzdeki pazar günü, aynı salonda, tecrübeli güreşçiler arasında (Greko - Rumen) Güreş ve tek salto müsabakaları yapılacaktır.

Serbes sütun

(Baş tarafı 5 inci sahifede)
şarkılarını artık İstanbulda içkili bahçelere hediye ve terketmek zamanı gelmiştir. İnkişap Cumhuriyet Halk Partisi Halkevlerimizde şark ve fasıl musikisine müsadde etmediği halde, devlet radyosu programlarının en mühim yerini ılgal etmelerinin sebebinin anılamak kolay bir keyfiyet değildir.

Bazı vatandaşları ve gençleri konferans ve konuşmaları takibe alıştırmak için edebi ve içtimai roman ve tarihi tefrika neşriyatı yapmak lâzımdır.

Yazımıza nihayet vermeden evvel çok mühim bir noktaya temas etmek isteriz. Radyoyu Türk vatanının en uzak köşelerine kadar götürmek her şeyin üstünde gelir. (Vilâyet, kaza, nahiye ve köy).

Bu yapılmış lazım gelen mühim teşkilât tedricen temin edilebileceğinden senelere taksim etmek lâzımdır.

Ucuza âhize ile yalnız Türkiye radyosunu alabilecek âhizeleri temin ve elektrik olmayan yerler için akümülatör meselesini halletmek vaziyetli vardır.

Aynı zamanda bu yerlere gönderilmesi zaruri olan teknisyenleri yetiştirmek lazım gelir. Bu işler için Halkevleri ve odaları ile beraber çalışılır.

Nâciş düşünce ve tavsiyelerimiz hülâsa etmiş bulunuyoruz. Bidayette zor gözükse de bu mühim işten korkma mahall yoktur. Tahakkuku ispatlıktır.

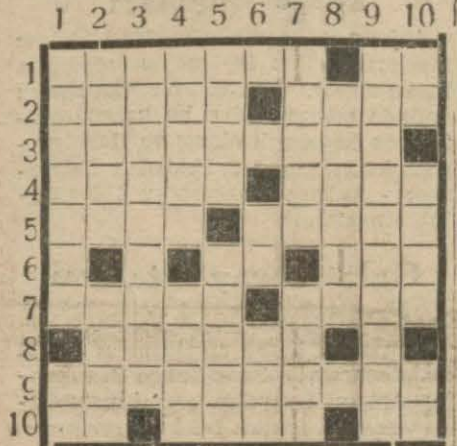
Aziz Çorlu

ANKARA RADYOSU

31 Mart pazartesi öğle ve akşam
12,30: Program, 12,33: Hafif şarkılar, 12,50: Ajans haberleri, 13,05: Köy türkileri, 13,20: Karışık program (PL), 18,03: Radyo caz orkestrası, 18,40: İncesaz heyeti, 19,15: Sevimsiz parçalar (Trio), 19,30: Ajans haberleri, 19,45: Ziraat takvimi, 19,50: Kadınlar faslı heyeti, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Violonsel soloları, 21: Dinleyici istekleri, 21,30: Konuşma, 21,45: Radyo orkestrası, 22,30: Ajans ve borsa haberleri, 22,45: Cazband (PL).

1 Nisan salı sabahı

8: Program, 8,03: Ajans haberleri, 8,18: Hafif program (PL), 8,45: Ev kadını.

BULMACAMIZ

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Baktım - Nota.
- 2 — Bir erkek ismi - Bilgi.
- 3 — Az görmek.
- 4 — Bir erkek ismi - Ters terstir.
- 5 — İdmanların bir aleti - Eski Türk kumandanlarından biri.
- 6 — Bir sayı - Verme.
- 7 — Aktörün çehresine verdiği vaziyetler - Ters zekâvettir.
- 8 — Kaçuk.
- 9 — Gözünüzü açın.
- 10 — Bir elektrik ısıtıcı - Kuru soğuk - Sorgu.

Geçen bulmacamızın halli

- Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
- 1 — İstikamet.
 - 2 — Saidehanım.
 - 3 — Ticari, İka, 3 — İda, Eziyet, 5 — Keremdin, 6 — Ahizeler, 7 — Ma, İdemci, 8 — En iyi resim, 9 — Tiken, Çıra, 10 — Mat, Mimar.

YENİ NESRİYAT:

Kaynar su ile yakulan polis

Murat Ak Doğan tarafından yazılmakta olan ve Semih Lütfi Kitap evi tarafından neşredilmekte bulunan meşhur polis hafiyesi (Orhan Çakır-öğlu) maceralarının 8 inci kitabını teşkil eden bu çok meraklı ve heyecanlı zabita romanını karilerimize tavsiye ederiz.

Gazete bayilerinde ve kitapçılarda satılır. Her kitap tam bir romandır ve fiatı 10 kuruştur.

Dr. FETHİ**LABORATUVARI**

Cerrahpaşa hastanesi bakteri-yoloğu kan, idrar, balgam, mevadi gaita tahlilleri ve (idrar vasıtasıyla gebeliğin ilk günlerinde katı teşhisi) yapılır. Beyoğlu: Taksime giderken Meselik sokağı Ferah apartmanı. Tel: 40534

Prof. Dr.

Kemal Cenap

Doğu Palas 2. Lamin Cad. 5
Taksim. Telefon: 43963

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir.
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTERDE
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN
ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

Yugoslavya, Rumanya, Yunanistan, Suriye, Lübnan
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilat, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilatı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servis, vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit
geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman
serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir.
Beher cildin fiatı 80 kuruş.
**6 Cildlik takımı
birden alanlar için
fiatı: 4 liradır**

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası
tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKŞAM
Matbaası Kitap servisine» ge-
tirir veya gönderirseniz kitap
üzerinden size yüzde 20 iskon-
to yapılacaktır.

Cocuk anaları**Babaları!**

«Yavruma ne hediye vereceğim»
diye artık düşünmeyiniz. İşte
emniyetle seçebileceğiniz güzel
hediyeler

**Çocuklara Coğrafya
kiraatleri**

Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih öğreniyorum

Yazan: Ahmed Refik 30 Kr.
Tevzi yeri: AKŞAM matbaası
Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilat kuponu

Bu kuponu kesip sipariş mek-
tubunuzla gönderirseniz kitap
fiatlarından yüzde 20 tenzilatla
hak kazanırsınız. Sipariş bedeli-
ni o suretle hesap ederek
gönderiniz!

Dr. A. Asım Onur**Ortaköy
Şifa Yurdu**

Şehir gürültüsünden uzak bir
yerde büyük bir parkın içinde
ve çamların ortasında fevkalâ-
de güzel manzaralı çok temiz
ve iyi bakımlı, kadın, erkek
her türlü hastalara açık hususi
hastane. Sinirlerini ve yorgun-
luğunu dinlendirmek ve neka-
hat devrini geçirmek isteyen-
lere mahsus yegâne müessesesi.
Telefon: 42221

Doktor

**Bahaddin Lütfi
Varnalı****OPERATÖR ÜROLOG**

Böbrek, mesane, idrar ve
tenasül yolları hastalıkları
mühassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşı-
sında, Emir Nevruz sokağı,
Panayra apt. No. 2.
Tel. 42203

Gidin ve Görün
En Makbul ve Değerli
Hediyeler:

**AGA
RADYO**

Fevkalâde Mükemmel
Makineler

**EMERSON
RADYO**

Küçük, zarif olmakla beraber
büyük kabiliyet

PIKÖP

Otomatik Plak değiştiricisiyle
Mücehhez

Bisiklet - Motosiklet

Çocuk Arabaları
ve Puseleri

**AKORDEON VE
ALATI MÜSİKİYE**

En Güzel Plaklar ve
GRAMOFONLAR
Beyoğlu İstiklal Caddesi
No. 48/1

ODEON

Mağazasında satılmaktadır.

Pratik ve en yüksek kaliteden
su geçmez muhtelif renklerde
4 mevsimlik
TRENKOTLAR
Yalnız
ZARIF

Tüccar terzihanesinde bulabilir-
siniz. Beyoğlu İstiklal cad. No. 378
Haset Kitaphanesi karşısında

SİRKECİ

Salkımsöğüt Demirkapı

Halil Sezer

Karyola fabrikasındaki
Sergiye ziyaret ediniz.

**PERDE
ve
SAHNE**

aylık

Sinema ve Tiyatro**Mecmuası**

Çıkaran: NEYRE ERTUĞRUL
1 Nisanda çıkıyor.

**BAHÇE, ORMAN ve
SALON FİDANLARI**

Mevsim münasebetiyle ucuz
fidan edinmek isteyenler
bunları bahçemizde kolay-
ca bulabilirler.

ÇAM, PALMİYE

vesair seçme fidanlar
Adres: Pangaltı Flat derajı ya-
nında Yedikuyular caddesi No. 6

**«AKŞAM» neşriyatı
MUHTELİF ESERLER**

Kuruş

Kadın asker olursa
Necdet Rüştü 50
İtalyadan Amerikaya
nasıl uçtular M. Saffet 35
İttihad ve Terakki tarihinde
esrar perdesi: Yakup Cemil
niçin ve nasıl öldürüldü M. Ragıp 150
Sinema yıldızları (ciltli) 100
Fazıl Ahmed
Hitabeler, şiirler, hicivler
vesaire 80
Edebî hatıralar
Hüseyin Cahid 60

25 kuruşa tam bir roman eseri

Dipsiz kuyu Vâ-Nâ 25

Pempe pirlanta Vâ-Nâ 25

İki cinayet gecesi Hikmet Feridun 25

Karacaahmedin esrarı Vâ-Nâ 25

Kardeş katili Vâ-Nâ 25

Tevzi yeri:

AKŞAM matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus

yüzde 20 tenzilat kuponu

EV + İŞ**Bugün Çıktı****EV - İŞ Bu sayisile**

5 ci yılına girdi.

İçindeki 20 sayfalık metin, 28
sayfaya çıkarılarak münderecatı
zenginleştirilmiştir.

BU SAYIDA: Elislerinden tar-
la çiçekleri «Yastık» - Yorgancı
işleri - Fleden bir yemek servi-
si - Her şeyi yapabilirsiniz - 1 Fil-
trelere salon masa örtüsü - Tayyör
yakaları için tiğla örümüş çi-
çek - Lâleler, büyük perde ve
yastık - File perde - Yuvarlak
masa örtüsü.

Diğer mevzular: Bebek için
entari - ve külöt - Bayanlar için
bir ceket - Her şeyi içine alan
bir yol çantası - Adabi muaseret
(vazgeçiniz) - Yıldız şehriyesle
yapılmış, yazın taşınacak çok se-
vimli bir kolye (renkli) - Banyo
nasıl yapılır? - Çocuk oyuncak-
ları? Genç kızlara yazlık tuva-
let - Yeni ropalar - Mevsim ye-
mekleri - Endamınızı düzeltiniz...
Büyük bir örnek paftası... Fiyatı
20 kuruş. Ankara Cad. No. 36,
Türkiye Yayınevi

İş bulmak için

Uzun, uzun düşünme-
ğe lüzum yok!

«AKŞAM» a bir KÜÇÜK
İLÂN vermek kâfidir.

SANIN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

**Yapı ve İmar İşleri İlânı
Nafia Vekâletinden**

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Hukuk fakültesinin kalorifer, mut-
bah ve çamaşırhane tesisatıdır. Keşif bedeli 190112.94 liradır.
- 2 — Eksiltme 4/4/1941 Cuma günü saat 15 te Nafia Vekâleti yapı ve imar
işleri reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 9 lira 50 kuruş bedel
mukabilinde yapı ve imar işleri reisliği günden alınacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 10755 lira 65 kuruşluk mu-
vakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden bu işe girebileceklerine
dair alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lazımdır.

İşbu vesikayı almak için eksiltme günden «tatil günleri hariç» üç gün
evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve dilekçelerine en az bir
kalemde bu işe benzer «50000» liralık iş yaptıkları dair işi yaptırılan idare-
den alınmış vesika rapetmelerini lazımdır. Bu müddet zarfında vesika tale-
binde bulunmayan eksiltmeye giremez.

İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 4/4/1941 Salı günü saat
14 e kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri
lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1536) (2080)

İlk Bahar modaları

Beyoğlu İstiklal caddesinde Hacıoğlu Pasajı karşısında

BAYAN

Mağazası en
son moda

KADIN TAYYÖR ve ROBLARI

nın en müntahap çeşitlerini getirmiştir.

Bir ziyaret isbatı müddetinde kâfidir.

Taksimde senelerdenberi faali-
yette ve çok müşterisi bulunan;
Sigara, Gazete, İçki, Ekmeç ve
saire satan bir

Tütüncü Dükkanı

Hareket hasebiyle bütün mevcu-
datile satılır. İsteklilerin iş-
tiklâl caddesinde Gaz Şirketi
karşısında 54 No. da Billig Em-
lâk Bürosuna müracaatları.

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç
her gün. 2,5 — 5 Tel: 22398

SÜMER BANK**Yerli Mallar Pazarları**

Müessesesi Müdürlüğünden:

1 — Nazilli Basma Fabrikasıyla Kayseri ve Ereğli Bez Fabrikalarında mevcut bulunan par-
ça bezler her tüccar ve esnafa ayda bir defa olmak şartıyla azami 250 lirahk partiler halinde
Fabrikalarımız bulundugu mahallerimiz tarafından aşağıda yazılı Vilâyetler
esnafına verilmek üzere satışa arz edilmiş bulunmaktadır.

Konya, Antalya, Kırşehir, Amasya, Çorum, Ankara, Çankırı, Niğde, Erzincan, Tokat; Si-
vas, Yozgat, Urfa, Mardin, Tunceli, Bingöl, Muş, Ağrı, Siirt, Bitlis, Van, Hakkâri.

2 — Yukarıda yazılı vilâyetler tüccar ve esnafının bulundukları mahalli Ticaret Oda-
larından (Ticaret Odası bulunmayan mahallerde Belediyelerden) alacakları vesikalarla mür-
acaatları lazımdır.

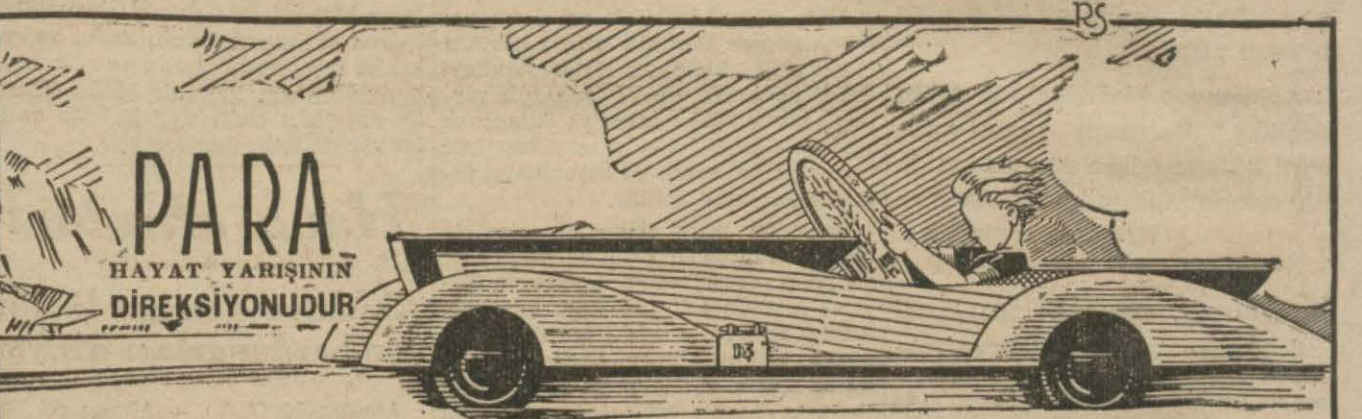
Alâkadarların mezkûr mahallerdeki Mağazalarımıza müracaatları ilân olunur.

TAKSİM BELEDİYE Gazinosunda**TAKSİM MELODİ
REVÜSÜNÜN**

Yeni ve Zengin Progra-
mı Başladı.

Fevkalâde sahneler - Büyük komik tablolar - Bale

PAZAR GÜNÜ saat 5 de tekmil programla MATİNE

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA
İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T.İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs,
1 Ağustos, 3 İkincitegrin
tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000. — Lira
3 " 1000 "	= 3000. — "
2 " 750 "	= 1500. — "
4 " 500 "	= 2000. — "
8 " 250 "	= 2000. — "
35 " 100 "	= 3500. — "
80 " 50 "	= 4000. — "
300 " 20 "	= 6000. — "

İstanbul Belediyesi ilânları

Umumi Bahçeler için alınacak muhtelif cins ağaç ve fidan kapalı zarf
usulile eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 5254 lira 50
kuruş ve ilk teminatı 394 lira 9 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Mü-
dürlüğünde görülebilir. İhale 11/4/1941 cuma günü saat 15 de Daimi Encü-
mende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, Ağaç
ve fidan yetiştirici bahçe sahibi olduklarına dair Bahçeler müdürlüğünden
alacakları vesika ve 941 yılma ait ticaret odası vesikaları ile 2490 numaralı
kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü
saat 14 e kadar daimi encümene vermeleri lazımdır. (2390)

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM